

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

23 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verdere evolutie van het dossier betreffende het tracé voor de geplande ring door de gemeente Asse

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het dossier over de bestemming van het Zuidelijk Eiland in Bornem

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de afbakening van gebieden voor windenergie

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de saneringswerken aan de voormalige kleiputten van Terra Cotta in Sint-Lenaarts

Vraag om uitleg van de heer Gerald Kindermans tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het regeringsbesluit inzake aanwijzing en instandhouding van speciale beschermingszones in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over beheersovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het urgentieprogramma ozon

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Dinsdag 23 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

- *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.03 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verdere evolutie van het dossier betreffende het tracé voor de geplande ring door de gemeente Asse

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Hauthem tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de verdere evolutie van het dossier betreffende het tracé voor de geplande ring door de gemeente Asse.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de besluitvormingsprocedure voor de aanleg van een ringweg door de gemeente Asse loopt stilaan op zijn einde. Ik heb de minister van Openbare Werken en Mobiliteit daar op 16 maart over geïnterpelleerd. Ik vat even samen waarover het gaat. Men wil een oplossing bieden aan het probleem van het doorgaand verkeer door het centrum van Asse, en voornamelijk van het verkeer dat via Zellik van de ring komt en verder rijdt naar Aalst en Dendermonde.

Niemand betwist dat er een probleem is waarvoor een oplossing moet worden gevonden. De vrees bestaat echter dat het voorgestelde tracé geen soelaas biedt. Het huidige tracé, dat van het gemeentebestuur en de gemeenteraad van Asse en van het provinciebestuur een gunstig advies kreeg, bestaat in feite uit drie delen. Over het eerste deel, van het station naar de wijk Huinegem, liggen de meningen niet zover uiteen. Hierdoor wordt immers het in-

dustrieterrein van Mollem eindelijk ontsloten. Vanaf het tweede en derde deel zijn er wel problemen. Het tweede deel komt opnieuw uit op de N9, net voorbij het centrum van Asse. Men zou daar een grote rotonde maken, die de files enkel zal bestendigen. Daarnaast is er zeer veel betwisting over het doortrekken van het tracé, waardoor men de N9 met de Edingsesteenweg verbindt.

Er zijn verscheidene bezwaren. Het gaat niet om een ring rond maar wel door Asse. Hierdoor komt de centrumfunctie van de gemeente in het gedrang. Bij het behoud van dit tracé zal het centrum niet worden ontlast. Dat was toch de bedoeling ? De ringweg dreigt immers uit te groeien tot een gigantische sluipweg. Werknemers van bedrijven die kort bij de ring zijn gevestigd, zullen de ring rond Asse nemen om zo op de E40 in Ternat te komen. Op die manier vermijden ze immers de flessenhals in Groot-Bijgaarden. Omgekeerd zal hetzelfde gebeuren : een groot deel van de mobiliteitsproblemen van de ring rond Brussel in Asse zal worden verplaatst naar de ring rond Asse.

Er waren nochtans alternatieven, die spijtig genoeg niet werden bestudeerd. De regionale commissie van advies heeft de procedure gevolgd en zich op 17 april over dit dossier uitgesproken. Ze heeft over dit tracé – helaas – een positief advies gegeven. Blijkbaar vond men het niet nodig de alternatieven te onderzoeken. De bal ligt nu in het kamp van de Vlaamse regering, die de uiteindelijke beslissing moet nemen. Ze kan enkel afwijken van het uitgebrachte advies van de regionale commissie indien ze dit grondig motiveert.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen over de inhoud en over de gevolgde procedure. Los van dit dossier kan men zich immers vragen stellen over de rechtsgeldigheid van de beslissing van de regionale commissie. De samenstelling van deze commissie dateert reeds van 1991. De periode van het mandaat was vier jaar. In principe had men de

Van Hauthem

samenstelling in 1995 moeten herzien, waarbij rekening moest worden gehouden met de verkiezingsuitslagen.

De toenmalige minister heeft aan onze fractie gevraagd om de kandidaten voor die regionale commissies aan te duiden. Alhoewel we de lijsten effectief hadden ingediend, werd plots aangekondigd dat het mandaat van de zetelende regionale commissies werd verlengd tot 31 december 1997. Ook daarna werd niet overgegaan tot een nieuwe samenstelling : men argumenteerde dat er een nieuw ontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening werd voorbereid. Ik heb dan ook vragen over de rechtsgeldigheid van alle adviezen van de verschillende regionale commissies.

Mijnheer de minister, hoe was de stemming over dit advies in de regionale commissie ? Bij de uitvoering van de plannen, zal moeten worden overgegaan tot onteigeningen. Uit verklaringen blijkt dat het huidige tracé vooral de minst goeuden treft. Villawijken of bouwgronden voor villa's, zouden worden ontzien. Over hoeveel onteigeningen gaat het ?

In hoeverre zijn de adviezen van de regionale commissies rechtsgeldig ? Deze moesten immers al lang opnieuw worden samengesteld. Heeft de minister reeds een definitieve beslissing genomen over het voorgestelde tracé ? Zo niet, wanneer zal die beslissing worden genomen ? Is de minister bereid om de bestaande en reeds op tafel liggende alternatieven voor dit tracé nogmaals te onderzoeken ?

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal hier niet herhalen wat reeds uitvoerig aan bod is gekomen in de commissie voor Openbare Werken en Mobiliteit. Er werd trouwens na de betreffende interpellatie een door de meerderheid ingediende motie goedgekeurd. Het heeft geen zin dat werk over te doen.

Het betreft hier een ernstig mobiliteitsprobleem dat al bijzonder lang aansleept en dan ook een grondige en weloverwogen aanpak vergt. Op grond van de vele analyses en studies die daarover reeds uitgevoerd zijn, kan worden besloten dat het aanleggen van nieuwe wegen geen oplossing zal bieden. Nieuwe wegen zullen het probleem ruimtelijk een paar honderd meter en in de tijd een paar jaar verschuiven, maar uiteindelijk zullen zij nieuw ver-

keer aantrekken met een nog grotere dichtslibbing tot gevolg.

We vragen dan ook dat bij een definitieve beslissing – die er naar verluidt spoedig zou komen – rekening wordt gehouden met twee belangrijke aspecten. Ten eerste moet het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden gerespecteerd. De geplande ringweg loopt door landbouwgebied en waardevolle valleien, met een zware ontregeling van de waterhuishouding als gevolg. Ten tweede staat deze ringweg duidelijk niet als missing link geregistreerd.

Niemand kan gekant zijn tegen de eerste fase. Voor de tweede en de derde fase vragen we dat de regering de beschikbare alternatieven ernstig onderzoekt.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Iedereen heeft er belang bij zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de richting die dit dossier uitgaat. Het Doel-dossier heeft duidelijk aangetoond dat het niet goed is de mensen te lang in het ongewisse te laten.

Persoonlijk ben ik geen voorstander van het aanleggen van nieuwe wegen, maar als die er dan toch moeten komen, wil ik snel een duidelijk antwoord op de vraag voor welke oplossing werd gekozen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Voor wie vertrouwd is met de streek, trap ik een open deur in als ik zeg dat dit dossier al heel lang aansleept. Ik heb de chronologie – een verhaal dat reeds in 1955 aanvangt met het eerste plan voor de noordelijke ring – opgevraagd, maar zal u het voorlezen van deze ellenlange inventaris besparen.

Volgens de gegevens van het secretariaat van de regionale commissie van advies werd een unaniem gunstig advies uitgebracht over segment 1 van het ringtracé. Voor de segmenten 2 en 3 werden negen gunstige stemmen uitgebracht, dit op voorwaarde 'dat er voor het hele tracé over gewaakt wordt dat bebouwing of economische ontwikkeling met aansluiting op de ringweg onmogelijk is, en dat de nodige doorgangen gemaakt worden voor het voetgangers- en fietsersverkeer, zodat er geen barrière komt tussen de gebieden gelegen buiten de ringweg, en de gebieden gelegen binnen de ringweg, en

Van Mechelen

op voorwaarde dat, wat fase III betreft, de woon-uitbreidingsgebieden gelegen buiten de ringweg, worden geschrapt'.

Er waren vijf stemmen tegen dit voorwaardelijk gunstig advies. Omdat het vereiste aantal leden niet aanwezig was, werd de stemming uitgesteld tot een tweede vergadering, conform het reglement van inwendige orde, vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 11 februari 1987, wat resulteerde in een rechtsgeldige beslissing.

De onteigeningsproblematiek zal pas aan bod komen bij de effectieve realisatie van de ringweg. Deze aanleg ressorteert evenwel niet onder mijn bevoegdheid, wat betekent dat de onteigeningsmachtigingen geenszins door mij zullen worden verleend.

In antwoord op uw derde vraag kan ik u het volgende meedelen. De regionale commissie van advies voor de Ruimtelijke Ordening voor de streek Vlaams-Brabant, kortweg de regionale commissie van advies Vlaams-Brabant, werd initieel benoemd bij besluit van 2 oktober 1991.

Sindsdien werden vijf wijzigingsbesluiten uitgevaardigd voor het vervangen van leden. Het laatste dateert van 27 mei 1997. Het voorzag in het vervangen van 14 leden omwille van gewijzigde politieke mandaten en van ongewettigde afwezigheden. Dat betekent dat een wedersamenstelling gebeurde zoals werd bepaald.

Inzake de rechtsgeldigheid van het advies van de regionale commissies van advies, verwijs ik naar artikel 5 van het besluit van de Vlaamse regering van 11 februari 1987. Het artikel bepaalt de vaststelling van het reglement van orde van de streekcommissies van advies voor de Ruimtelijke Ordening in het Vlaams Gewest. Het artikel stelt dat wanneer de voordrachten tot vernieuwing niet werden gedaan binnen de vastgestelde termijn of wanneer ze niet ontvankelijk zijn, de streekcommissies van advies geldig blijven zetelen in hun bestaande samenstelling. In dat geval is er dus sprake van continuïteit van bestuur. Het advies kan op basis van de door u aangebrachte elementen dus niet worden beschouwd als niet-rechtsgeldig.

Zoals u wellicht weet, wordt een gewestplanwijziging slechts op mijn voorstel definitief vastgesteld door de Vlaamse regering. Een definitieve beslissing over het voorgestelde tracé werd nog niet ge-

nomen. De decretaal vastgestelde datum waarop een beslissing moet worden genomen door de Vlaamse regering, werd vastgelegd op 20 juni 2000. Ik heb vrijdag aan de regering voorgesteld om deze beslissingsperiode te verlengen met 60 dagen, dus tot 20 augustus 2000. Die verlenging gebeurt conform de mogelijkheid die werd opgenomen in artikel 11 paragraaf 7 van het decreet van 22 oktober 1996.

Deze verlenging is nodig omwille van het hangende geding over het gewestplan Sint-Niklaas bij de Raad van State. Die is immers van mening dat de Vlaamse regering geen hoogdringendheid kan inroepen voor het verlenen van advies als ze geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om de termijn met 60 dagen te verlengen. De verlenging laat ons tevens toe om rekening te houden met de met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement die werd aangenomen in de plenaire zitting van 29 maart 2000. Deze motie werd ingediend naar aanleiding van een interpellatie van de heer Van Hauthem.

In het mobiliteitsplan van Asse werden verschillende alternatieve tracés in hun diverse scenario's met elkaar vergeleken. De alternatieven betreffen zowel compacte mogelijkheden voor een ringweg, alsook meer grootschalige alternatieven die min of meer aansluiten bij de vroegere voorstellen voor ringwegen. Bij de behandeling van de bezwaarschriften heeft de regionale commissie gewezen op het gevoerde onderzoek naar alternatieve tracés. Aangezien een groot aantal alternatieven grondig werd onderzocht, is het weinig zinvol erop aan te dringen dat bijkomend onderzoek wordt verricht. Dat onderzoek zou trouwens niet van toepassing zijn op de voorliggende gewestplanwijziging.

We hebben dus tijd tot 20 augustus om een beslissing te nemen. Uit diverse gesprekken blijkt dat er een vrij grote eensgezindheid bestaat over de aanleg van fase 1, segment 1 van de ringweg. De administratie Ruimtelijke Ordening gaat slechts over tot de aanleg van een deel van een ringweg indien er een akkoord is over het geheel. Deze voorwaarde schuift ook de afdeling Ruimtelijke Planning naar voren.

Voor het al dan niet goedkeuren van het tracé, verwijs ik naar de beslissing die de Vlaamse regering zal nemen voor 20 augustus. Het spreekt vanzelf dat tussen het reserveren van een tracé op een gewestplan enerzijds en het realiseren ervan anderzijds, omwille van allerlei redenen, een discrepantie kan ontstaan.

Van Mechelen

Mijnheer Van Vaerenbergh, het is inderdaad nodig om duidelijkheid te scheppen. Een beslissing dringt zich op. Uit contacten en brieven blijkt dat bij alternatieve tracés allerlei wijkcomités van zich laten horen. De Vlaamse regering zal in eer en geweten een beslissing nemen in het licht van de herziening van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse. Die herziening zal nog tot discussies leiden, ook op het niveau van de regering.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, toen ik de minister van Mobiliteit interpelleerde, heeft hij weinig of niets gezegd over de onteigeningen. Ook u verschaft ons geen duidelijkheid.

Uw uitleg over de samenstelling van de regionale commissies van advies, vind ik nogal vreemd.

Uw duidelijkste, maar ook meest ontgoochelende verklaring is dat de alternatieven die op tafel liggen, niet langer zullen worden onderzocht. Voor u wordt het dat ene tracé of geen tracé. Bovendien maakt u gewag van een wijkcomité dat zich betrokken voelt. Dat wijkcomité heeft echter heel serieuze alternatieven voorgesteld. Het gaat daarbij niet om personen die eventueel zouden worden onteigend. Ook verkeersdeskundigen en andere specialisten maken er deel van uit. Tijdens mijn interpellatie op 16 maart heb ik er reeds op gewezen dat dit comité geen nimby-comité is. Uw antwoord is bijgevolg erg ontgoochelend.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het dossier over de bestemming van het Zuidelijk Eiland in Bornem

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het dossier over de bestemming van het Zuidelijk Eiland in Bornem.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, de NV Zeekanaal wil het Zuidelijk Eiland te Bornem industrieel ontwikkelen. De bouwfirma die het terrein daartoe wil ontwikkelen, heeft al geruime tijd een bouwaanvraag ingediend. Intussen hebben ook nog andere bedrijven interesse getoond, onder meer Katoen Natie. Daarnaast heeft de dienst Zeeschelde een bouwaanvraag ingediend voor een overstromingsgebied. Dit zou de natuur nagenoeg ongemoeid laten. De aanvragen hebben, voor een deel althans, betrekking op hetzelfde terrein.

Het gemeentelijk structuurplan van Bornem bekijkt de industriële ontwikkeling in functie van de landschappelijke en natuurlijke waarde van het gebied. Het gemeentebestuur pleit voor maximaal hergebruik van de bestaande industriële infrastructuur langs het kanaal. Wellicht moet daarvoor op heel wat plaatsen de bodem eerst worden gesaneerd. Het gemeentebestuur van Niel heeft zijn bezorgdheid al te kennen gegeven aan minister Dua. Men is daar sedert de komst van de NV Silt zeer gevoelig voor nieuwe industriële inplantingen.

Daar komt nog bij dat het Zuidelijk Eiland werd voorgesteld als deel van het Habitatrichtlijngebied nr 6 Schelde-Burme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent. Het gebied werd opgenomen in een lijst die aan de Europese Commissie is voorgesteld naar aanleiding van het Natura-2000-netwerk. De uitbreiding van de nationale lijst van voorgestelde habitatrichtlijnen is in voorbereiding.

In oktober antwoordde u mij op een vorige vraag dat u met de NV Zeekanaal een afspraak had gepland om hun ontwikkelingsperspectieven langs het kanaal te bekijken. In maart heb ik u daarover een schriftelijke vraag gesteld. U bevestigde mij dat de administrateur-generaal van de NV Zeekanaal zijn ontwikkelingsperspectieven aan uw adjunct-kabinetschef had toegelicht. Vooral de economische aspecten van het dossier werden beklemtoond. De bouwaanvraag om ophogingswerken uit te voeren ter voorbereiding van nieuwe industrieën, vormde de concrete aanleiding tot het overleg van 11 mei op uw kabinet. De gemeente Bornem was uitgenodigd, alsook de afdeling Ruimtelijk Planning van de administratie Ruimtelijke Ordening Antwerpen, de afdeling Zeeschelde en de NV Zeekanaal. We zijn alweer twaalf dagen later. Heeft dat gesprek plaatsgevonden ? Heeft het tot resultaten geleid ? Zo ja, welke ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Op 11 mei vond op mijn kabinet inderdaad een overlegvergadering plaats over het Zuidelijk Eiland te Bornem. Alle mogelijke betrokkenen waren aanwezig : afgevaardigden van de gemeente Bornem, de NV Zeekanaal, de GOM Antwerpen, de afdeling Zeeschelde van AWZ, de cellen Ruimtelijke Ordening en Monumenten en Landschappen van de Rohm-afdeling Antwerpen en de afdeling Ruimtelijke Planning van Arohm.

Tijdens dit overleg werd een stand van zaken opge maakt van de verschillende beleidsuitspraken over het Zuidelijk Eiland. Ik verwijs hierbij naar de bindende bepalingen van de tweede actualisering van het ruimtelijk structuurplan van Bornem. Die zeggen onder meer dat de gemeente de resultaten van het overleg afwacht vooraleer acties te ondernemen, en verder : 'Een industriële ontwikkeling van het Zuidelijk Eiland moet worden bekeken in functie van de landschappelijke en natuurlijke waarde van het gebied. De gemeente Bornem onderkent het huidig ecologische belang van het oostelijk gedeelte van het Zuidelijk Eiland.' De gemeente wijst nog op het belang van het maximaal hergebruik en de optimalisering van de bestaande industrieterreinen elders langs het Zeekanaal.

We spraken ook af dat de NV Zeekanaal een landschapontwerp zal laten opmaken voor de volledige linker-Rupeloever tussen de sluis in Hingene en het Zennegat. Op korte termijn, dit is over enkele maanden, zou dit ontwerp inzicht moeten geven in de mogelijke landschappelijke inpassing van watergebonden bedrijvigheid, natuurontwikkeling en overstromingsgebieden. We willen dus een totale visie voor het hele gebied. Met andere woorden, we willen een totaalvisie, dus niet alleen een visie voor het Zuidelijk Eiland van Bornem, maar voor de hele linkeroever van de Rupel vanaf de sluis in Hingene tot aan het Zennegat. Zolang de onderzoeksopdracht niet is afgerond worden de betrokken overheden, dus ook mijn eigen administratie, verzocht om alle initiatieven voor het Zuidelijk Eiland voorlopig te blokkeren, in afwachting van de onderzoeksresultaten. Ons is dus gevraagd geen initiatieven te nemen die later gevolgen zouden kunnen hebben voor de ontwikkeling van dit gebied, dat zowel ecologisch als economisch een aantal troeven heeft. Het is de kwestie te proberen terzake de juiste keuzes te maken, zoals de gemeente in haar structuurplan erkent. Vandaar de onderzoeksopdracht, waarvan we de resultaten afwachten alvorens alle betrokken partijen opnieuw rond de tafel te brengen en tot een beslissing te komen. Dat zal in het najaar gebeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de afbakening van gebieden voor windenergie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de afbakening van gebieden voor windenergie.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het regeerakkoord voorzag in een gevoelige stijging inzake alternatieve energieproductie. Eerstdaags wordt het ontwerp van elektriciteitsdecreet besproken. Dat moet concreet worden gemaakt. Energieproducenten zouden zelfs worden beboet als ze de norm van 3 percent inzake alternatieve energie niet bereiken. In dit soort energie heeft windenergie een zeer belangrijk aandeel. Deze commissie heeft reeds een discussie gekend over de gebieden voor windenergie die moeten worden aangeduid. Het is immers niet de bedoeling die molens zomaar overal in te planten. Het is dus belangrijk dat de energieproducenten weten waar ze terecht kunnen met hun windmolenparken. Uit de discussie in de commissie bleek dat dit voor de komende maanden zou zijn. Ik blijf echter op mijn honger zitten : het elektriciteitsdecreet is er, maar tot nu toe zijn er geen richtlijnen die bepalen waar grote en kleine windmolenparken en individuele windmolens ruimtelijk het best worden ingeplant. Het risico bestaat dat er een achterstand zal ontstaan inzake de productie van alternatieve energie, ofwel zal men het lukraak en dossier per dossier beginnen in te vullen. Mijnheer de minister, vanwaar die vertraging ? Blijven de beleidslijnen die in de commissie ter sprake zijn gekomen gelden ? Of is er sprake van wijzigingen ? Wanneer zullen de richtlijnen definitief kunnen worden verstrekt, zodat de energieproducenten hun windmolenparken daadwerkelijk kunnen inplanten op de meest geschikte plaats ?

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zou het specifieke deelaspect van windmolenparken die men wil plaatsen in zee

Maes

willen aankarten, hoewel ik niet weet of dit tot uw bevoegdheden behoort. Vandaag stelt men vast dat graaf Lippens in Knokke een windmolenpark plaatst voor Zeebrugge van 150 windmolens. Ook op de Wenduinebank voor De Haan zal worden begonnen met 50 exemplaren. Straks zal heel de zee vol windmolens staan. Die windmolens zouden moeten worden geplaatst op een afstand van ongeveer 6 kilometer. Blijkbaar zijn die zaken in een zeer vergevorderd stadium. Aan de kust heerst wat irritatie wegens de visuele vervuiling die dit met zich zal meebrengen, hoewel niemand een tegenstander is van die windenergie. We stellen ook vast dat er vandaag in de polders her en der al toelatingen werden gegeven voor het inplanten van kleine windmolenparken van 5 of 6 exemplaren. In om het even welke ambachtelijke zone komen er individuele windmolens. Op het eerste gezicht lijkt er sprake van een overdaad. Het is dus erg dringend dat plaatsen waar windmolens kunnen komen worden afgebakend, wil men een wilgroei aan windmolens vermijden.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, mijn vraag gaat in dezelfde richting. Hoe ver staat het met de opmaak van cartografisch materiaal voor Vlaanderen met de optimale inplantingszones voor het plaatsen van windturbines ? Ik neem aan dat dit door Arohm moet worden opgemaakt. Ik wil de minister ook wijzen op een lokaal project op het industrieterrein in Eeklo. Daar zijn diverse goed onderbouwde en lokaal ondersteunde aanvragen binnengekomen, maar door het nog niet verschijnen van de richtlijnen vanwege Arohm kan men niet overgaan tot de realisatie hiervan. Zo komt ook de doelstelling in gevaar dat in 2003 een deel van de energieproductie, namelijk 500 gigawatt/uur, door windenergie moet worden geleverd. Wanneer mogen we die omzendbrief verwachten ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik wil er eerst op wijzen dat ik op 3 februari jongstleden ook al heb geantwoord op deze vraag, die toen werd gesteld door de heer Coens. Het enige wat ik u kan meedelen is dat we zeer intensief verder vergaderen hierover. Op 20 januari, 15 februari en 21 maart heeft de interkabinettenwerkgroep vergaderd om te trachten een oplossing te bereiken voor deze problematiek. Zoals u weet

verlopen deze vergaderingen onder het voorzitterschap van het kabinet van minister Stevaert.

Ik kan bovendien enkel vaststellen dat we alle mogelijke inspanningen leveren om de richtlijnen zo snel mogelijk op papier te zetten en aldus de grootst mogelijke duidelijkheid te creëren.

Meer specifiek is het een moeilijke en delicate opdracht om de ecologische doelstellingen inzake het komen tot groene energie te verzoenen met een aantal ruimtelijke belangen. Mijns inziens is dit dan ook de reden voor de vertraging. Iedereen is er wel voor gewonnen om de akkoorden van Kyoto om te zetten in een aantal concrete doelstellingen. Ik denk bijvoorbeeld aan de 3-percentdoelstelling van minister Stevaert. Op de dag dat we echt moeten beslissen waar dergelijke windmolenparken kunnen worden ingeplant, worden we uiteraard geconfronteerd met een totaal andere problematiek.

In de interdepartementale werkgroep Windenergie, die de interkabinettenwerkgroep voorafging, werd aangestuurd op het maken van een ruimtelijke afweging en het stellen van randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines. Hierbij moet worden uitgegaan van een van de basisdoelstellingen van het RSV, namelijk het behoud en – waar mogelijk – de versterking van het buitengebied. Conform de gedeconcentreerde bundeling moeten windmolens dan ook in principe geconcentreerd worden in de stedelijke gebieden en in de kernen van het buitengebied. Dat vormt natuurlijk al een serieuze beperking voor de mogelijke inplantingsplaatsen.

Verder moeten de locaties voldoen aan een aantal ruimtelijke voorwaarden. De schaal van het project moet aansluiten bij de schaal en de opbouw van het landschap. De omvang van het project mag de structuur en de essentiële functies van de randstedelijke gebieden of het buitengebied niet aantasten.

Deze ruimtelijke uitgangspunten kunnen als volgt worden geconcretiseerd voor grootschalige en kleinschalige windmolenparken. Zowel vanuit windtechnisch als vanuit ruimtelijk oogpunt is het aangewezen de windrijkste locaties, die bovendien vanuit ruimtelijk oogpunt in aanmerking komen voor de opwekking van windenergie, zo goed mogelijk te benutten. Op basis van het Windplan Vlaanderen kunnen die gemeenten worden geselecteerd die in de eerste plaats in aanmerking komen voor grootschalige windenergieopwekking van 10 megawatt of meer. Deze gemeenten zou men windknooppunten kunnen noemen. De kust-

Van Mechelen

streek en het noorden van de provincies Oost- en West-Vlaanderen zijn daarvoor bijzonder geschikt.

Het Vlaams Gewest bakent in deze windknoopunten in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de locaties af die in aanmerking komen en gevrijwaard moeten worden voor grootschalige windmolenparken. Uiteraard worden de desbetreffende gemeenten bij de afbakening betrokken. De voorkeur gaat uit naar inplantingen die landschapsstructurend werken, zoals de beklemtoning van een aanwezig lijnvormig landschapselement.

Daarnaast zijn er gemeenten die op basis van het Windplan Vlaanderen niet als zeer windrijk kunnen worden beschouwd, maar waar er goede mogelijkheden zijn om grootschalige windenergieopwekkingsprojecten van 10 megawatt of meer te ontwikkelen. Dat noemen we dan specifieke windknoopunten. Voorbeelden van dergelijke mogelijkheden zijn markante reliëfverschillen. Ik denk bijvoorbeeld aan oude mijnterrils, heuvelruggen, oude stortplaatsen of open, windiger vlakten. Locaties voor projecten van meer dan 10 megawatt worden door het Vlaams Gewest afgebakend. De betrokken provincie bakent in overleg met de betrokken gemeenten in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen de locaties af die in aanmerking komen en gevrijwaard moeten worden voor windmolenparken met meer dan drie windmolens en minder dan 10 megawatt.

Vanuit het principe van de gedeconcentreerde bundeling is de meest aangewezen werkwijze dat er locaties worden aangegeven die vanuit ruimtelijk oogpunt in aanmerking komen voor de clustering van individuele windmolens. Deze zullen in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen worden afgebakend.

Vanuit ruimtelijk oogpunt gaat de voorkeur met andere woorden uit naar de bundeling van individuele windmolens om een verspreide inplanting en de versnippering van de open ruimte te vermijden. De inplanting van individuele windmolens zou vanuit ruimtelijk oogpunt slechts mogelijk zijn wanneer ze de aanzet vormen tot grotere projecten, waarbij voor het gehele project een ruimtelijke afweging heeft plaatsgevonden. We gaan dus niet overal in Vlaanderen windturbine-installaties bouwen.

Deze principes worden als uitgangspunt gehanteerd in de desbetreffende interkabinettenwerkgroep. Het formaliseren van de gemaakte afspra-

ken in een officiële richtlijn is afhankelijk van de werkzaamheden van deze IKW, maar dit zal mijns inziens reeds binnen de eerstkomende weken kunnen gebeuren, aangezien die richtlijn momenteel wordt afgewerkt.

Met betrekking tot enkele concrete verzuchtingen van een aantal collega's, wil ik het volgende zeggen. De omzendbrief die we voorbereiden, gaat uit van een aantal zaken. Ten eerste is er de probleemstelling. Ten tweede zijn er een aantal uitgangspunten met betrekking tot duurzame ruimtelijke ontwikkeling, duurzaam energiegebruik en de voordelen van windenergie. Een derde gedeelte zal gaan over het Windplan Vlaanderen. Ook in het kader van het wetenschapsbeleid zijn we met een specifiek programma gestart binnen het Vliet-bis-programma. Dat is een programma dat het wetenschappelijk en technologisch onderzoeksgedeelte vormt van het Vlaams Impulsprogramma Energietechnologie. Ten vierde zullen we bij het zoeken naar locaties en criteria voor de inplanting een aantal varianten en mogelijkheden opsommen. Ten vijfde voorzien we in een overgangperiode met betrekking tot de grootte van een aantal windturbineparken. Ten slotte hebben we ook bepaald dat de kwetsbaarheid van bepaalde gebieden vereist dat ze als bestemmingsgebied voor windmolens worden uitgesloten. De Noordzee is niet in dat lijstje opgenomen. Ik kan u wel een idee geven waar de inplanting van dat soort van turbines is uitgesloten: in agrarisch gebied met ecologisch belang, archeologische sites, bijzonder-groengebied, bosgebied met ecologisch belang, bouwvrij agrarisch gebied, gebieden voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen, gebieden voor campings en waterbekkens, gecontroleerde overstromingsgebieden, valleigebieden, brongebieden, enzovoort. Er zijn dus nogal wat gebieden die in dat lijstje worden opgenomen.

Ik zal uw verzoek om toch ook oog te hebben voor een aantal toeristische aspecten welwillend onderzoeken. Ik hing nog niet zo lang geleden boven Amsterdam. Ik bevond me er letterlijk naast een lijninfrastructuur, en overschouwde er een windturbinepark. Ook in Vlaanderen moeten we een aantal van die parken op deskundige wijze kunnen uitbouwen. Ik denk dat we de plaats van inplanting moeten kiezen met het oog op een optimale recuperatie van windenergie, en er tegelijkertijd voor zorgen dat het open landschap niet wordt geschaad.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik dank de minister voor het voorlezen van het commissieverlag van enkele maanden geleden. Er is blijkbaar ondertussen nog niet veel veranderd. De laatste vergadering van de interkabinettenwerkgroep dateert van 21 maart. Ik begrijp niet waarom het niet vooruitgaat. Er is toch een grote druk vanwege de indieners van de projecten om in actie te komen ? Verder ontstaat zo het gevaar dat er ad-hocprojecten totstandkomen.

Minister Dirk Van Mechelen : Wat mij betreft, kunnen er geen ad-hocprojecten worden vergund. Er moet een totaalvisie worden ontwikkeld. Men stelt concrete projecten voor die niet altijd worden gekozen in functie van de optimale ligging, maar in functie van andere doelstellingen. We proberen die voorstellen vakkundig te counteren. We willen niet over een nacht ijs gaan, en in de vrij gedetailleerde omzendbrief is ieder woord van groot belang. Na de laatste vergadering van de interkabinettenwerkgroep van 21 maart is minister Stevaert begonnen aan de eindredactie van de tekst. Als de tekst klaar is, zal de administratie Ruimtelijke Ordening deze vanuit de invalshoek van het ruimtelijkordeningsbeleid met de grootste aandacht bestuderen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik moet dus minister Stevaert ondervragen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Coens tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de stand van zaken van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening.

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, er leeft bezorgdheid over de inwerkingtreding van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening, dat sinds 1 mei van kracht is. De VVSG vroeg zich vorige week dinsdag nog af of er nu al dan niet een nieu-

we juridische regeling in werking treedt. Een aantal besluiten zijn nog niet goedgekeurd, en de publicatie in het Belgisch Staatsblad van deze en andere besluiten blijft uit. Een aantal besluiten zijn nog niet van kracht, hoewel ze nodig zijn voor het verlenen van vergunningen. Het gaat om het besluit tot bepaling van vergunningsplichtige functie-wijzigingen en de werken die zijn vrijgesteld van stedenbouwkundige vergunningen, het nieuwe besluit inzake de aanvragen die zijn vrijgesteld van het advies van de gemachtigd ambtenaar, het besluit inzake de openbare onderzoeken over vergunningsaanvragen, het besluit inzake de instanties die advies verlenen over vergunningsaanvragen en de besluiten over de modelformulieren voor vergunningsbeslissingen.

Hierover zijn al beslissingen genomen. Maar die besluiten zijn nog niet gepubliceerd. Wat is de stand van zaken, en wat zijn de juridische gevolgen zolang deze nog niet zijn verschenen ? Via een website kan men informatie opvragen, maar een besluit is pas van kracht als het in het Belgisch Staatsblad is verschenen. De VVSG spreekt in dat verband zelfs van 'onbehoorlijk bestuur'. Een ander probleem is het blokkeren van de bouwvergunningen van gemeenten omdat er geen gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar is aangesteld. En het derde probleem is dat van de communicatie en informatie.

Ik heb een reeks vragen voor de minister waarop ik graag een antwoord wil. Dat is belangrijk, want het gaat over een decreet dat na zeven maand uitstel op een vlotte wijze in werking moet treden. Ik begrijp dat er vele besluiten moeten worden goedgekeurd en gepubliceerd. Maar het wordt nu tijd dat de mensen weten welke bepalingen van kracht zijn. De gemeenten zijn de eerste die moeten worden geïnformeerd, want ze zijn de aanspreekpunten die vandaag met vragen worden overstelpt. Kan de minister een overzicht geven van die uitvoeringsbesluiten ? Welke zijn reeds van kracht, en welke niet ? Hoe ziet de kalender van verschijning in het Belgisch Staatsblad eruit ? Wat zijn de juridische gevolgen van de besluiten die al zijn genomen, maar nog niet zijn verschenen ? Hoe zijn de gemeenten geïnformeerd over deze beslissingen ? Wanneer wordt het uitvoeringsbesluit van kracht over de aanstelling van een gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar ? Hoe worden intussen wettige bouwvergunningen afgeleverd ? Wat gebeurt er met de vergunningen die niet door een gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar zijn afgeleverd ? Blijven ze wettig en zijn ze van toepassing ? Hoelang zal het nog duren voor men correcte bouwvergunningen aan gemeenten kan afleveren ?

Coens

Met betrekking tot de informatiecampagne werd er verwezen naar een Vlaamse infolijn. We hebben daar als onschuldige burgers naar gebeld om meer informatie te vragen over het nieuwe decreet. Men vroeg wat we precies wilden weten. Het werd niet duidelijk wat er nu moest gebeuren en wat niet. Vervolgens werd ons meegedeeld dat er een brochure zou worden opgestuurd. Toen we na een week nog niets hadden ontvangen en terugbelden, bleek dat er, wegens omstandigheden, een wachtlijst was van veertien dagen. En inderdaad, na veertien dagen – niet bepaald snel – ontvingen we de brochure ‘Visie en praktijk, de krachtlijnen van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen’.

Mijnheer de minister, de brochure oogt mooi, gefeliciteerd. Ze gaat echter heel algemeen over het ruimtelijk structuurplan. Met betrekking tot onze concrete vragen over de plaats waar we een tuinhuisje mogen plaatsen, vonden we een titeltje ‘Vrijstelling voor kleine werken’ met de uitleg: ‘Voor een beperkt aantal kleine werken, zoals de bouw van kleine veranda of duiventil, hebt u geen vergunning nodig. Voor andere werken hebt u wel een vergunning nodig, maar bent u niet verplicht om een architect te nemen. U vindt beide lijsten op de website van de Vlaamse overheid.’ We werden dus voor onze concrete vragen alsnog naar een website verwezen.

Welke acties worden gepland om die wachttijd van veertien dagen bij de Vlaamse infolijn weg te werken? Ik heb geen problemen met deze brochure. Ze handelt in het algemeen over ruimtelijke ordening in Vlaanderen, en heeft waarschijnlijk haar nut, maar komt er nog iets concreter over het decreet op de ruimtelijke ordening, met alle besluiten die van belang kunnen zijn voor de individuele vragen van de mensen? Er zijn overigens ook nog steeds mensen die geen websites kunnen raadplegen.

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega’s, publiekrechtelijke rechtspersonen blijven vandaag nog volledig in het ongewisse over bouwaanvragen. Meer bepaald aan de kust zitten enkele gemeenten in de rats. Ze hebben een aantal constructies gepland voor het seizoen. Die initiatieven zijn ingeschreven in de begroting, en er werden architecten en aannemers geraadpleegd. Nu wordt er echter gewacht, zonder dat het duidelijk is waarop. Het is dus nog de vraag

of de periode van negentig dagen kan worden gerespecteerd.

Wie zal een beslissing nemen? Zal de minister dat doen, of zullen er inderdaad gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaren worden aangesteld? Als men niet wil dat een aantal kustgemeenten of andere gemeenten in een impasse geraken, moet er dringend iets worden ondernomen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik sluit me daarbij aan. Er is een dringende nood aan meer informatie, zowel aan de gemeentebesturen als aan de burgers. Voor veel mensen blijft het een grote vraag wat er kan en wat niet. Er zullen extra initiatieven moeten worden genomen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega’s, ik ben me ervan bewust dat de vervanging, na bijna veertig jaar, van een wet van 1962 aanleiding geeft tot een zekere vreemdheid op het terrein. Wie vertrouwd was met de oude wet, en de artikelen als het ware uit zijn mouw kon schudden, moet nu als het ware van nul af beginnen. Onze mensen moeten dus nog leren om ermee te werken. Of het decreet nu in werking trad op 1 oktober, op 1 mei, of op 1 november 2006, we moesten er ooit eens mee beginnen. Iedereen moet door die tunnel, en ook ik ervaar hoe moeilijk het is om sommige vragen te beantwoorden.

Bij de oefening die het parlement tweemaal heeft gemaakt, eenmaal op 18 mei 1999 en eenmaal met het wijzigingsdecreet, wilden we allen met dezelfde bezieling een duidelijk en uitvoerbaar decreet tot stand brengen. Dat betekent echter niet dat het een eenvoudig decreet is geworden.

Om voor de heer Coens de grootst mogelijke duidelijkheid te creëren, zal ik, op verzoek van de directeur-generaal van Arohm, uitvoerig op zijn vraag antwoorden. Ik heb al enkele malen getracht een antwoord te geven op de vraag naar de stand van zaken van de uitvoeringsbesluiten. De juristen van de administratie hebben vorige zomer letterlijk dag en nacht gewerkt om deze besluiten in de grootst mogelijke duidelijkheid tot stand te brengen. Ik geef u dan ook een overzicht van de uitvoeringsbesluiten die vandaag definitief zijn goedgekeurd – dus na de voorlopige goedkeuring van de Vlaamse regering –, het advies van de Raad van

Van Mechelen

State, en de definitieve aanvaarding door de Vlaamse ministerraad.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 2000 tot aanwijzing van de gewestelijke administraties en instellingen die advies uitbrengen over een ontwerp van provinciaal ruimtelijk structuurplan, is in werking getreden de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt, in casu 13 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot regeling van het vooroverleg over voorontwerpen van ruimtelijke structuurplannen, is verschenen in het Belgisch Staatsblad van 20 mei 2000. Dit besluit trad in werking op 1 mei 2000. Het was vooral nodig voor de provincie Antwerpen, die ondertussen het openbaar onderzoek heeft opgestart.

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot instelling van het register van ruimtelijke planners, tot bepaling van de voorwaarden voor opname van personen in dat register en tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de verantwoordelijkheid van ruimtelijke planners voor de opmaak van ruimtelijke structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daar bestond nogal wat commotie over, vooral bij de bureaus en de ontwerpers. Ook daarover werd een consensus bereikt. Het uitvoeringsbesluit werd dan ook definitief goedgekeurd.

Het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van nadere regels voor de samenstelling, de organisatie en de werkwijze van de provinciale en gemeentelijke commissies voor ruimtelijke ordening, de zogenaamde Procoro's en Gecoro's, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie en de werkwijze van de Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening trad in werking op 1 mei 2000. Het gaat hierbij om de zogenaamde Vlacoro-commissie. Op dit ogenblik vraagt men bij alle verantwoordelijke instanties de kandidaturen op, zodat we de commissie over enkele weken kunnen samenstellen.

Het besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan personen moeten voldoen om als ambtenaar voor ruimtelijke ordening te kunnen worden aangesteld, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 houdende de organisatie van het vergunningenregister trad in werking op 1 mei 2000. Men heeft de gemeentebesturen hierover uitvoerig geïnformeerd.

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 houdende bepaling van de nadere regels voor de opmaak en de actualisering van het plannenregister. Het vergunningenregister moet worden opgesteld binnen de 12 maanden. Deze periode is één keer verlengbaar met 12 maanden. Voor het plannenregister bedraagt de periode 24 maanden. Dit besluit trad in werking op 1 mei 2000.

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is. Het gaat hierbij om het besluit over de kleine werken dat door de vorige regering werd aangekondigd maar niet definitief werd bekrachtigd. Dit besluit trad in werking op 1 mei 2000.

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de werken, handelingen of wijzigingen van algemeen belang en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse bouwmeester. We hebben hier een decretale aanpassing doorgevoerd om de zaak procedureel aanvaardbaar te maken. Dit besluit trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de adviesverlening inzake aanvragen tot stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsaanvragen trad in werking op 1 mei 2000.

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn van het eensluidend advies van de gemachtigd ambtenaar. We konden dit besluit enkel goedkeuren nadat eerst het wijzigingsdecreet op 26 april door het Vlaams Parlement was goedgekeurd. Het besluit werd diezelfde avond, samen met het wijzigingsdecreet, door de regering goedgekeurd en overgemaakt aan de Raad van State. Op 5 mei belandden ze weer bij de Vlaamse regering. Dit besluit trad in werking op 1 mei 2000.

Van Mechelen

Er is het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 2000 tot bepaling van de categorieën van bedrijven waarvoor én de gebieden waarbinnen de bepalingen van artikel 43 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening niet kunnen worden toegepast. Er werd geen bepaling van inwerkingtreding in het besluit opgenomen. Het besluit treedt dus in werking 10 dagen na publicatie.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 2000 tot bepaling van de nadere regels voor de aanvraag en de afgifte van het planologisch attest trad in werking op 1 mei 2000.

Het ministerieel besluit van 21 april 2000 houdende bepaling van de vorm der beslissingen inzake aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning volgens het decreet op de ruimtelijke ordening, trad in werking op 1 mei 2000.

Het ministerieel besluit van 21 april 2000 houdende bepaling van de vorm der beslissingen inzake verkavelingsaanvragen volgens het decreet op de ruimtelijke ordening, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de berekening en de betaling van de meerwaarde, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de transactiesom inzake ruimtelijke ordening, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 2000 betreffende de administratieve geldboete voor het overtreden van een bekrachtigd stakingsbevel, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 2000 houdende de aanwijzing van ambtenaren die bevoegd zijn om de misdrijven op het gebied van de ruimtelijke ordening en stedenbouw op te sporen en vast te stellen, trad in werking op 1 mei 2000.

Het besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000 betreffende het financiële en materiële beheer van de DAB Grondfonds, trad in werking op 1 mei 2000.

Er werden dus 22 definitieve uitvoeringsbesluiten goedgekeurd door de Vlaamse regering. Uit voorafgaande opsomming blijkt dat thans alle cruciale besluiten definitief zijn goedgekeurd. We zullen

met de bekende snelheid doorwerken, zodat in de komende weken ook een aantal minder prioritaire besluiten kunnen worden goedgekeurd.

Het subsidiebesluit waarin toelagen zijn opgenomen voor opmaak van structuurplannen, uitvoeringsplannen en BPA's, kent een bewogen verloop. We zijn op dit moment bezig met de derde versie. Ik heb deze morgen vernomen dat de inspectie van Financiën andermaal niet akkoord gaat met de voorgestelde subsidiëring. We zullen aan de opmerkingen van de inspectie trachten tegemoet te komen. Het probleem is dat er zoveel verschillende vormen van BPA's en gemeentelijke uitvoeringsplannen zijn. Indien de inspectie bepaalt dat de toelagen niet forfaitair mogen zijn, is het bijna onmogelijk om te bepalen welke subsidie men moet verlenen.

Mijnheer Coens, u had ook een vraag over de initiatieven met betrekking tot het informeren van de lokale besturen. We hebben op dat vlak reeds een aantal zaken gedaan.

Op 14 april 2000 bezorgde de Arohm het besluit van die dag over de vrijstelling van een stedenbouwkundige vergunning samen met een verklarende nota aan alle gemeenten. Dit besluit roept nogal wat vragen op bij de gewone burger. Hij wil weten of hij al dan niet een stedenbouwkundige vergunning nodig heeft. Sinds 14 april hebben de gemeentebesturen dit besluit in hun bezit. Ze kunnen dan ook de juiste informatie verstrekken. In de hele informatiecampagne die we in de media hebben gevoerd, staat telkens dat we de mensen adviseren het probleem voor te leggen aan de gemeentelijke diensten.

Op 26 april 2000 verzond de administratie de beide ministeriële besluiten met de beslissingsformulieren naar de gemeenten. Ze kregen tevens de diskette met daarop de formulieren die van kracht zijn.

Op 27 april 2000 verzond ik een uitgebreide brief met achtergrondinformatie over de inwerkingtreding van het decreet naar de gemeenten. Als bijlage werden de tekst gevoegd van het wijzigingsdecreet, een brochure over de vergunningsplicht ten behoeve van de geïnteresseerde burger en een aanstijlijst van verplichte gemeentelijke taken.

Eveneens op 27 april 2000 bezorgde mijn administratie de gemeenten alle nodige informatie over de decretale meldingsregeling omtrent verkavelingen van voor 1970. In het decreet is een stipulatie opgenomen inzake de meldingsplicht. Indien men

Van Mechelen

hieraan niet voldoet, is er in een vervaldatum voorzien.

Op 5 mei 2000 verzond ik een bijkomend schrijven aan de gemeentebesturen, waarbij als bijlage drie cruciale uitvoeringsbesluiten waren gevoegd : over de vrijstelling van het advies van de gemachtigde ambtenaar, over de externe adviezen en over de openbare onderzoeken.

De gemeenten werden er daarbij steeds op gewezen dat zij geactualiseerde informatie kunnen raadplegen op de internetsite van de Vlaamse overheid.

Op 17 mei, en dit naar aanleiding van een vraag van de heer Van Grembergen, stuurde ik aan alle gemeenten een richtlijn met betrekking tot het gebruik van de nieuwe modelformulieren om alle eventueel nog bestaande onduidelijkheden uit de weg te ruimen.

Op zaterdag 20 mei waren reeds 17 uitvoeringsbesluiten in het Belgisch Staatsblad verschenen, zodat dit Belgisch Staatsblad tussen het indienen van uw vraag en het beantwoorden ervan zijn werk naar behoren heeft uitgevoerd.

De gemeenten zullen uiteraard ook schriftelijk op de hoogte worden gebracht van de door de Vlaamse regering op 19 mei getroffen besluiten. Dit schrijven zal nog deze avond vertrekken, en bevat een overzicht van de reeds verstrekte informatie, de beslissingen van de Vlaamse regering van 19 mei, de exacte stand van de uitvoeringsbesluiten met vermelding van de publicatie, en enige verduidelijking over het subsidiebesluit dat op til staat.

Op 20 januari, 14 februari en 16 mei verzond mijn administratie informatie over de opmaak van de gemeentelijke plannen- en vergunningenregisters. Minister Sauwens heeft op mijn verzoek en in samenwerking met OC-Vlaanderen geprobeerd om reeds aan meer dan een derde van de gemeenten digitale informatie beschikbaar te stellen, dit om hen te helpen bij de opmaak van de vergunningenregisters.

Mijn administratie zal bovendien op 6 en 7 juni tweemaal een halve dag toelichting geven ten behoeve van de gemeentebesturen over de recente decreetswijzigingen en de belangrijkste uitvoeringsbesluiten. Deze uitnodigingen werden op 18 mei verzonden. De genodigden worden om 8.45 uur verwelkomd met een kopje koffie en kunnen dan om 9.15 uur luisteren naar de uiteenzetting van

onder meer de heren Beersmans, Vandevyvere en Van Rossem van Arohm.

De heer Maes verwees hier naar een krantenartikel. Ik kan het volgende meedelen met betrekking tot het aanstellen van gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren en de afgifte van rechtsgeldige bouwvergunningen aan lokale overheden. Het betreft hier de toepassing van het nieuwe artikel 127 van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening, in feite het oude artikel 48 over het verlenen van bouwvergunningen aan publiekrechtelijke rechtspersonen.

Tot 30 april konden de gemachtigde ambtenaren deze bouwvergunningen verlenen, maar sinds 1 mei ligt deze bevoegdheid uitsluitend bij de minister. Ik kan u meedelen dat ik ondertussen niet stil heb gezeten. Op basis van het nieuwe artikel 127 heb ik een aantal bouwvergunningen afgeleverd.

Sinds 19 mei, datum van definitieve goedkeuring van het besluit, bevind ik me echter in goed gezelschap, aangezien sinds die dag ook de directeur-generaal van mijn administratie nu gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar is. We moesten daarvoor eerst een verklarende nota aan de Raad van State overmaken, met de reden waarom de directeur-generaal kan optreden als heilige drieuldigheid : gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar, gewestelijk planologisch ambtenaar én gewestelijk inspecteur.

Op grond van artikel 127 is de heer Beersman dus sinds 19 mei bevoegd voor het afleveren van bouwvergunningen, zodat er van een lacune geen sprake is geweest. De aflevering van vergunningen voor de aanleg van een aantal gewestwegen die toevallig in de eerste week van mei van start moest gaan, is daardoor niet in het gedrang gekomen. Ik heb de bouwvergunning zelf ondertekend. Van een blokkering is dus geen sprake. Uiteraard zullen we de decentralisatie verder implementeren door het aanstellen van de drie ambtenaren in de verschillende buitendiensten. Na de inwerkingtreding van het decreet heeft de directeur-generaal 30 dagen de tijd om een lijst voor te leggen aan de minister. Deze lijst zal dan worden afgekondigd, waarna de bevoegde ambtenaren officieel zullen worden aangesteld.

Er was een vraag over de infolijn. Bij de Vlaamse infolijn kunnen, naast de gebruikelijke mondelinge informatie, twee brochures over de recente inwerkingtreding van het decreet en de uitvoeringsbesluiten verkregen worden. Het betreft enerzijds de mooie brochure 'Visie en praktijk', die we uit res-

Van Mechelen

pect voor het Vlaams Parlement pas lieten drukken na de goedkeuring op 26 april. Een tweede brochure, soberder en in fotokopievorm, behandelt de vergunningsplicht en de vrijstellingen. Nog een andere brochure geeft meer achtergrondinformatie over de krachtlijnen van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen.

De brochure in fotokopievorm werd intern opge maakt en onmiddellijk verzonden naar alle geïnteresseerden. Er werden reeds meer dan duizend brochures verzonden. Van een achterstand is er geen sprake.

De brochure met achtergrondinformatie was uiteraard reeds in opmaak vooraleer de mediacampagne werd uitgewerkt. Dit initiatief stond los van deze mediacampagne. Het definitieve groene licht voor het aanmaken van de brochure, kon uiteraard pas gegeven worden nadat het Vlaams Parlement de decreetswijzigingen had goedgekeurd.

Het is uiteraard onze bedoeling de informatiecampagne intensief voort te zetten. Op grond van een uitgebreide aanbestedingsprocedure werd een bureau aangewezen dat niet alleen informatie moet verstrekken over het nieuwe decreet en de krachtlijnen ervan, maar ook een informatiecampagne moet opstarten over het handhavingsbeleid.

Zodra de nodige competentie wordt ontwikkeld bij onze lokale besturen, kunnen we dit decreet, waarvan jullie tot de founding fathers behoren, op zijn volle snelheid in werking doen treden.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Tussen het indienen van mijn vraag en uw antwoord is er inderdaad al heel wat gebeurd. Er zijn ondertussen 22 besluiten in werking getreden. Ik wil u niet ontmoedigen, maar herinner u eraan dat u zelf hebt gezegd dat er maar liefst 68 zullen moeten worden genomen, waarvan 25 prioritaire. U bent dus nog niet eens halfweg.

Is de heilige drievuldigheid die uw directeur-generaal nu incarneert, tijdelijk of blijvend ?

Minister Dirk Van Mechelen : Hij blijft deze drie bevoegdheden samen uitoefenen. Het spreekt echter vanzelf dat per provinciale buitendienst minstens drie ambtenaren zullen worden aangesteld voor een gedecentraliseerde uitoefening van deze bevoegdheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de saneringswerken aan de voormalige kleiputten van Terra Cotta in Sint-Lenaarts

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de saneringswerken aan de voormalige kleiputten van Terra Cotta in Sint-Lenaarts.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op 12 april 1990 werd op de Terra Cotta-site in Sint-Lenaarts een terrein van ongeveer 32 hectare door de OVAM onteigend. In antwoord op een schriftelijke vraag daarover verklaarde u dat deze gronden werden onteigend met het oog op de sanering van vastgestelde bodemverontreiniging.

Dit onteigende terrein vervult thans verschillende functies. Een deel ervan werd ter beschikking gesteld van de Igean met het oog op de bouw van een Dranco-composteringsinstallatie. Uit nader onderzoek blijkt dat Igean zijn activiteiten gedeeltelijk uitvoert in natuurgebied. In het noord-westelijk gedeelte van dit stortgebied worden een waterzuiveringsstation en een afvalscheidingsinstallatie gebouwd. Bestaat hier wel een exploitatievergunning voor ? Een eerdere aanvraag werd immers op 29 juli 1985 door de toenmalige minister Lenssens geweigerd.

Mevrouw de minister, ik wens meer klaarheid in dit dossier, en heb dan ook de volgende vragen. Welke verontreinigingen werden op deze onteigende gronden vastgesteld ? Welke firma's hebben die vermeende verontreinigingen kunnen vaststellen ? Vanaf welke datum werden de saneringswerken aangevat, en in hoeverre zijn deze afgerond ? Wat zijn de resultaten van de saneringen ? Welke onteigeningsvergoeding werd er toegekend, en is deze reeds uitbetaald ? Is het juist dat Igean zijn activiteiten gedeeltelijk uitvoert in natuurgebied ? Bestaat er volgens u een exploitatievergunning voor het waterzuiveringstation en de afvalscheidingsinstallatie die door de firma Mourik op dit terrein worden gebouwd of uitgbaat ? Geldt er nog

Van den Eynde

steeds een opvulregel bij de ontginning van kleiputten ?

Ik heb nog een kleine bijkomende vraag. Eerder deze week ontving ik enkele foto's waarop te zien was dat er werd geloosd in het nabijgelegen kanaal. Volgens mijn informant gaat het om lozingen van Igean. Ik heb dit nagevraagd bij de provinciale diensten, die beweren dat Igean geen lozingsvergunning heeft. De minister kan me hier waarschijnlijk nu nog niet meer duidelijkheid over verschaffen, maar ik hoop dat ze dat in de toekomst wel kan doen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw Van den Eynde, ik zal me bij deze technische vraag beperken tot de technische uitleg.

Er werd voor dit terrein een saneringsonderzoek uitgevoerd door de VITO en het studie bureau Betech, dit onder toezicht van de OVAM. Hierover verscheen in juli 1991 een rapport. Uit het onderzoek bleek dat er een behoorlijke hoeveelheid afvalstoffen aanwezig was op een oppervlakte van ongeveer 60 hectare. Ik heb hier een gedetailleerde opsomming van de verschillende hoeveelheden die op het terrein werden aangetroffen. Ik zal u deze bezorgen.

Belangrijk hierbij zijn de 19.055 kubieke meter verontreinigde waterbodems, 32.501 kubieke meter verontreinigde grond en 30.380 ton gevaarlijk afval. Deze afvalstoffen dienden bij sanering weggenomen te worden en vervoerd naar daartoe vergunde inrichtingen. Bij de uitvoering van de saneringswerken werd dit gevaarlijk afval aangetroffen.

De VITO en Betech, momenteel erkend als bodemsaneringsdeskundigen, voerden het onderzoek uit. De saneringswerken werden opgestart op 14 april 1997, en de uitvoeringstermijn loopt over 42 maanden. De werken zijn dus nog lopende. Zoals bepaald in artikel 21 van het bodemsaneringsdecreet, worden de resultaten van de bodemsaneringswerken vastgesteld in een eindevaluatieonderzoek, dit na de uitvoering van de bodemsaneringswerken. Er werd een onteigeningsvergoeding uitbetaald van 28.431.356 frank.

Igean gebruikt bij zijn exploitatie geen terrein dat natuurgebied is. Overigens werden noch op basis van vergunningsaanvragen noch bij toezicht door

de bevoegde instanties, inbreuken hierop vastgesteld.

Aangezien een deel van de verontreinigde bodem zich in het percolaat van de illegale stortplaats bevindt, is bij de sanering het oppompen en het behandelen van het percolaat en grondwater vereist. De belangrijkste punten van het bestek voor de sanering zijn enerzijds het wegnemen van de afvalstoffen en anderzijds de waterzuivering van het opgepompte percolaat. Deze sanering vergt dan ook bijkomende inspanningen en gelden.

De saneringswerken werden gegund aan de TV SSTC, die in een maximale recuperatie van steenpuin en grond voorzorg door gebruik te maken van een geïntegreerde recyclage-inrichting. Zowel de waterzuiveringsinstallatie als de recyclageplant zijn tijdelijke installaties, die vergund zijn door het conform verklaren van het ingediende bodemsaneringsproject. Het conformiteitsattest geldt als vergunning voor de in het bodemsaneringsproject opgenomen vergunningsplichtige activiteiten. Dat is wettelijk zo geregeld.

De opvulling van ontginningsputten is een algemene regel, die uiteraard ook voor kleiputten geldt. Er was nog een bijkomende vraag over foto's waarop lozingen zouden te zien zijn. Ik herinner mij vaag dergelijke foto's te hebben gezien. Ik zal dit zeker nagaan.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik stel vast dat er geen gips meer aanwezig is op het reeds gesaneerde terrein, en dat dit ook niet werd overgebracht naar een ander deel van het terrein. Is dat juist ? En het gaat niet over natuurgebied ?

Minister Vera Dua : De sanering is nog lopende. Ik weet niet met welke afvalstoffen werd begonnen. Het is echter wel de bedoeling dat er na afloop van de werken geen problemen meer zullen zijn. Het gaat inderdaad niet om natuurgebied.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gerald Kindermans tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het regeringsbesluit in-

zake aanwijzing en instandhouding van speciale beschermingszones in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Kindermans tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het regeringsbesluit inzake aanwijzing en instandhouding van speciale beschermingszones in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, op 7 april 2000 heeft de Vlaamse regering een principiële besluit genomen over de aanwijzing en instandhouding van de beschermingszones in het teken van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Uit een tekst die ik op het internet heb gevonden, leid ik af dat u, om gevolg te geven aan de uitspraak van de Europese Commissie van 10 februari, op zeer korte termijn een aantal maatregelen zult nemen om onze reglementering aan te passen aan de Europese eisen. Kunt u dit wel doen via een uitvoeringsbesluit? Internationale verplichtingen moeten toch worden geïmplementeerd via een decreet? U zegt zelf dat u wilt werken via een omwegstrategie. U zoekt een truc waardoor u het Natuur- en Bosdecreet niet hoeft te wijzigen, en daarom wilt u een aantal zaken opleggen via een uitvoeringsbesluit.

Ik maak me zorgen omdat u bijzonder weinig inspraak en advies tracht te bekomen. Er zal enkel advies worden gevraagd aan de SERV en aan de MINA-raad. Tal van instanties, waaronder het forum 'natuur en landbouw', worden niet geraadpleegd.

De Europese regelgeving voorziet in de mogelijkheid tot compensatie. U laat ons in het ongewisse over de vergoedingen. Blijkbaar wordt niet in midelen voorzien. In uw teksten blijft u heel vaag over de vergoedingen. U heeft blijkbaar zelf nog geen zicht op de zaak, of u deelt ons terzake nog niets mee.

Ik maak me tevens zorgen over de verhouding tussen de plannen en de ruimtebalans van het RSV. Na rijp beraad en overleg, en na consultatie van mensen op het terrein werd enig evenwicht gevonden. De huidige plannen lijken de ruimtebalans echter te doorkruisen.

Mevrouw de minister, ik heb een aantal vragen. Ten eerste, wat zijn de intenties van de Vlaamse re-

gering in verband met de aanwijzing en het instandhouden van de beschermingszones?

Ten tweede, op basis van welke kaarten wordt het besluit voorbereid? Wat is de legitimiteit ervan? Ik begrijp dat de kaarten waarnaar wordt verwezen op geen enkel niveau werden goedgekeurd.

Ten derde, in hoeverre zullen de geplande maatregelen kunnen worden ingepast in het RSV en in de ruimtebalans?

Ten vierde, in welke vergoedingen wordt voorzien? Welke criteria zullen worden gehanteerd? In welke bedragen voorziet u in uw begroting?

Ten vijfde, wat is de rechtszekerheid van de grondgebruikers en met name van de mensen uit plattelandsgebied? In het RSV staat: 'De ontwikkelingsmogelijkheden van de structuurbepalende activiteiten en functies landbouw, bos, natuur en werken van het buitengebied moeten worden gegarandeerd. Op deze wijze wordt het buitengebied vrijwaard voor zijn essentiële functies.' Verder staat: 'Binnen het buitengebied zijn en blijven vele functies en activiteiten aanwezig en mogelijk. Onderscheid wordt gemaakt tussen de structuurbepalende functies en activiteiten en andere functies zoals recreatieve en toeristische activiteiten.' Als alles nu ondergeschikt wordt aan een aantal bepalingen op het vlak van natuur, wat zal de toekomst dan zijn van een aantal activiteiten in het buitengebied die nu plaatsvinden? Ik heb nergens gelezen dat Europa ons wil verplichten om bestaande activiteiten te schrappen. Europa gaat uit van een standstill-principe waarbij geen verdere schade mag worden aangebracht. Ik denk dat iedereen het daarmee eens kan zijn. In de teksten van het voorontwerp van besluit staat echter dat er 'geen verslechtering en geen storende factoren mogen optreden'. Bedoelt u daarmee nieuwe storende factoren of ook de zogenaamd oude storende factoren? In artikel 8 lees ik: 'Het is verboden activiteiten te verrichten die de natuurlijke kenmerken van een beschermingszone kunnen aantasten'. Hebt u het over activiteiten tout court of enkel over nieuwe activiteiten? Dat is immers een belangrijke nuance. Misschien is het goed dat u daarover eens nadenkt.

Ten zesde, welke maatregelen zullen gelden voor de bijkomende landbouwgebieden die worden opgenomen in de nieuw aan te duiden vogelrichtlijngebieden?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Kindermans, vorige week had ik een heel boeiend, maar ook deprimerend gesprek met de Europees Commissaris van Leefmilieu, mevrouw Wallström. Natuurlijk is ze geïnteresseerd in alles wat met natuur te maken heeft. Toch stelde ze dat er twee grote prioriteiten zijn : Vlaanderen moet eindelijk de Nitraatrichtlijn naleven en Vlaanderen moet in orde komen met alles wat te maken heeft met de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Europese boodschap is duidelijk : het wordt tijd om een grote inhaaloperatie uit te voeren.

De druk van Europa wordt enorm groot. Het Europees Gerechtshof dreigt met een veroordeling. Europa vraagt ons heel dringend om de richtlijnen te implementeren in onze rechtsregels, en om te zorgen voor een maximale naleving ervan. Daardoor was ik verplicht om een oplossing te zoeken. Daarbij wensen we inderdaad een zo kort mogelijke overlegprocedure te volgen. We zullen enkele de MINA-raad en de SERV consulteren.

Ik heb een besluit gemaakt op het decreet Natuurbehoud waarin bijna letterlijk de tekst van de Europese richtlijn wordt overgenomen. Dat is een eerste stap waardoor we in orde komen inzake de letter van de wet. De Vlaamse regering heeft daarnaast ook een stappenplan goedgekeurd waardoor we de naleving van de richtlijnen op het terrein kunnen garanderen. U vraagt terecht of de wettelijke basis wel voldoet. Volgens mij wel, maar toch denk ik dat wijzigingen van het decreet Natuurbehoud en van het Bosdecreet nodig zijn. Door een wijziging kunnen de Europese richtlijnen maximaal worden overgenomen. De juridische diensten en de administratie zullen de teksten voor een dergelijke wijziging tegen eind juni hebben afgewerkt.

Ik hoop dat ik hiermee een antwoord heb gegeven op uw eerste vraag. Ik probeer vooral om van Vlaanderen een betere Europese leerling te maken. Dit was een eerste stap.

U stelde ook een vraag over de kaarten van de vogel- en habitatrichtlijngebieden. Ik vermoed dat u zich vergist. Op aandringen van Europa hebben we beslist om de oorspronkelijk aangeduide vogelrichtlijngebieden en habitatrichtlijngebieden te bevestigen. Er werden bijgevolg geen nieuwe gebieden in het ontwerp van besluit opgenomen. U weet dat 23 gebieden werden afgebakend als vogelrichtlijngebied. Voor al deze gebieden werd de normale procedure gevolgd. De gebieden werden goedgekeurd in 1998 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 29 oktober 1998.

Bij het Deurganckdok in Doel hebben we een wijziging aangebracht omdat daar een vogelrichtlijngebied lag. We hebben ter compensatie de Kruibekepolder uitgebreid.

Momenteel zijn er veertig habitatrichtlijngebieden aangeduid. Dat werd in 1996 beslist door de Vlaamse regering, gemeld bij de Europese Commissie, en gepubliceerd in het Staatsblad. Dat zijn dezelfde gebieden die vroeger al afgebakend waren. Er liggen geen landbouwgebieden voor ter goedkeuring.

We zullen wel nagaan of de gebieden overeenstemmen met de realiteit. Aan de ene kant zijn ze te ruim ingekleurd, er liggen bijvoorbeeld huizen in, wat niet kan. Die gedeelten moeten eruit. Aan de andere kant komen gebieden die niet afgebakend zijn, daar wel voor in aanmerking. Ik zal het initiatief nemen om bijkomende gebieden af te bakenen.

Volgens de Europese Habitatrichtlijn moeten instandhoudingsmaatregelen worden getroffen die beantwoorden aan de ecologische eisen van de habitattypen en de soorten waarvoor de gebieden worden aangewezen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geeft bestemmingen aan, maar legt geen maatregelen op. Bijkomende maatregelen moeten via het decreet op het natuurbehoud worden opgelegd.

De Vlaamse regering schaaft zich achter de ruimtebalans van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Ik heb beloofd dat de landbouw de grond zou krijgen waar hij recht op heeft, namelijk 750.000 hectare, en dat we voor 38.000 hectare groene gewestplanwijziging zouden realiseren en 10.000 hectare extra bos. In het gebied voorbehouden voor de landbouw, willen we wel een oppervlakte reserveren voor verwevingsgebieden. Ik hoop dat dit lukt.

Rechtstreekse vergoedingen in deze gebieden zijn niet gepland. Wel kunnen stimulerende maatregelen worden genomen via de beheersovereenkomsten. Dat gebeurt al binnen de EU-verordening 2078. Dit programma is ingediend en omvat budgetten voor de beheersovereenkomsten. We voeren momenteel onderhandelingen met de Europese Commissie over bijsturingen. De beheersovereenkomsten zullen worden verfijnd in het kader van het mestdecreet, verder lopen ze gewoon door.

De richtlijn bepaalt dat de aangewezen gebieden niet langer in kwaliteit mogen achteruit gaan. Het decreet op het natuurbehoud stelt het zorgprincipe en het standstillbeginsel voorop. Het ontwerp van

Dua

besluit stelt het natuurrichtplan als instrument centraal. Volgens het decreet op het natuurbehoud kunnen administratieve overheden worden gebonden door bepalingen van het natuurrichtplan. Als die natuurrichtplannen van toepassing zijn in de GEN- en GENO-gebieden, kunnen ze gebods- en verbodsbepalingen bevatten voor privé-eigenaars en grondgebruikers. Via de vogelrichtlijngebieden kunnen we regels opleggen om eigenaars te verplichten het voortbestaan van bepaalde vogelsoorten te verzekeren. Via de habitatrichtlijnen kunnen we maatregelen opleggen om de habitats te respecteren. Dat is niet nieuw, we zullen dat verfijnen als we het decreet op het natuurbehoud wijzigen. Het enige verschil met vroeger is dat we dit effectief zullen uitvoeren.

De voorzitter : De heer Kindermans heeft het woord.

De heer Gerald Kindermans : U wilt op korte termijn werken via besluiten. Tegen het einde van het jaar komt er een wijziging van het decreet waardoor die maatregelen opnieuw zullen vervallen of worden ingetrokken. De regelgeving neemt alleen maar toe, en wordt steeds ingewikkelder. Dat stemt niet overeen met het voornemen van de regering om te vereenvoudigen.

Ik geloof niet dat de Europese Commissie vraagt dat het platteland uitsluitend natuurgebied wordt. Ik geloof dat de Europese Commissie ook eisen stelt om de sociale, economische en culturele leefbaarheid van het buitengebied te behouden. Ik vrees dat u de regelgeving zonder veel inspraak of informatie wilt doordrukken. Het maatschappelijk draagvlak daarvoor bestaat onvoldoende.

Een aantal instanties moeten maximaal één op korte termijn worden geraadpleegd, zodat de rechtsonzekerheid en het gevoel van rechtsonzekerheid in het buitengebied afnemen. Wie daar eigenaar is of activiteiten uitoefent, kan bij wijze van spreken niet meer plannen op lange of middellange termijn. Men riskeert om de haverklap met nieuwe regelgeving te worden geconfronteerd, waardoor een activiteit in de toeristische sector, een woning of een economische activiteit onmogelijk worden. Heel wat mensen in het buitengebied maken zich dan ook ernstig zorgen.

Minister Vera Dua : Tijdens de vorige legislatuur hebben wij ook gezegd dat het decreet op het natuurbehoud te ingewikkeld is. Dat ligt niet aan ons. De landbouworganisaties vroegen ongelooflijk in-

gewikkelde inspraakprocedures. Ik vind ook dat we een ruim maatschappelijk draagvlak nodig hebben. Voor de natuurgebieden hebben we dat, maar de beroeps categorieën die daarmee te maken krijgen, moeten daar ook achter staan.

Het ontwerp van besluit moet nog een lange weg afleggen, onder meer via de Raad van State. Als we spoed zetten achter de decreetswijziging, kunnen we die twee misschien samen behandelen en elementen uit het ontwerp van besluit overhevelen naar het decreet. Dat schept wellicht meer duidelijkheid.

Het ontwerp van besluit is een letterlijke neerslag van een Europese richtlijn. Over een richtlijn kunnen we honderd verschillende meningen verzamelen, maar ze moet worden uitgevoerd. Daarover bestaat geen discussie. De rechtszekerheid moet er komen naar aanleiding van het afbakeningsproces, daarin sta ik volledig achter u. De gebieden moeten worden afgebakend, ze moeten een bestemming krijgen en die moet gekend zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over beheersovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Coens tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over beheersovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij.

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het einde van het antwoord van de minister op de vorige vraag vormt een perfecte inleiding tot deze vraag. De minister had het over verwevingsgebieden : gebieden waar een combinatie van landbouw en natuur mogelijk moet zijn. Sinds ongeveer een jaar is er een besluit dat een drietal pakketten van beheersovereenkomsten mogelijk maakt. Dit geeft landbouwers de kans om op geregelenteerde wijze en tegen een vergoeding aan natuurbeheer te doen binnen hun gebied.

Van overheidszijde worden deze beheersovereenkomsten in natuurgebieden bij landbouwers gepro-

Coens

moot via een officiële brochure, opgesteld door de Vlaamse Landmaatschappij en Aminimal. De landbouwers krijgen een vergoeding om in weidevogelgebieden bepaalde dingen te doen of te laten, zoals bijvoorbeeld beregenen en bemesten in het broedseizoen.

Een aantal mensen wil daarop ingaan, maar sinds kort wordt vooral West-Vlaanderen geteisterd door het gekibbel van Aminimal en de VLM. We waren vooral geschokt toen we vaststelden dat Aminimal systematisch een negatief advies geeft over dergelijke beheersovereenkomsten. Nochtans zou men kunnen denken dat een afdeling Natuur geïnteresseerd is in landbouwers die aan natuurbescherming willen doen binnen hun gebied.

Dit wordt echter bevestigd in een krant door een van de ambtenaren van de buitendienst. Ik citeer de betrokken ambtenaar : 'Als men de VLM zoveel laat betalen voor die beheersovereenkomsten, dan zullen de boeren nooit weggaan.' Geconfronteerd met de opmerking dat de beheersovereenkomsten in een brochure worden aangeprezen door zowel Aminimal als de VLM, antwoordde de betrokkene dat de buitendiensten voor een voldongen feit zijn geplaatst en dat er onvoldoende werd gecommuniceerd, dit met alle gevolgen. Met dat laatste wordt dan eigenlijk bedoeld dat men er zich niet veel aan gelegen laat.

Mevrouw de minister, ik heb opgemaakt uit uw reactie in de pers dat u zich hier wil van distantiëren, dat u Aminimal deels wil terugfluiten en dat u wil dat die beheersovereenkomsten beter werken. U hebt zelfs aanbevolen om die negatieve adviezen in West-Vlaanderen opnieuw te bekijken. Wat is uw houding tegenover dit probleem ? Ik neem aan dat u op de hoogte bent van dit conflict. Welke oplossing stelt u in het vooruitzicht ? Er werd aangekondigd dat er mogelijk verfijnde of nieuwe criteria zouden worden opgesteld voor het opmaken van deze beheersovereenkomsten in weidevogelgebied. Klopt dat ? Welk tijdschema zal hierbij worden gehanteerd ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het klopt dat er een kleine kortsluiting was tussen de afdeling Natuur en de VLM. Van deze kortsluiting was ik volledig op de hoogte. Ik heb het minder geapprecieerd dat dit in de pers werd uitgevochten.

Mijnheer Coens, we bevonden ons in de vreemde situatie dat we beheersovereenkomsten hebben die enkel gelden in vogelrichtlijngebieden. Als de landbouwers in die gebieden vragen om een beheersovereenkomst af te sluiten, wordt dit geweigerd omdat het gebied zich in een vogelrichtlijngebied bevindt. Dat kon dus duidelijk niet, en een oplossing drong zich op. Grondverwerving in natuurgebieden is één zaak. Het is belangrijk en aangewezen in sommige gebieden. Maar ook het instrument van de beheersovereenkomsten is belangrijk en aangewezen.

In het begin van de zittingsperiode hebben we een zeer uitgebreid debat gevoerd, onder meer met de heer Denys, over de vraag wanneer welk instrument moest worden ingezet. Soms kunnen deze twee soorten maatregelen tegenover elkaar komen te staan, maar volgens mij moeten ze elkaar aanvullen en moeten ze harmonieus naast elkaar worden gebruikt. Een bijkomende reden daarvoor is het feit dat om bepaalde natuurdoelstellingen te bereiken, een natuurbeheersovereenkomst niet voldoende is.

Het is echter perfect mogelijk om de landbouwers in te schakelen en te vergoeden inzake de doelstelling voor weidevogels. Landbouwers en landbouworganisaties hebben me op de hoogte gebracht van het feit dat de afdeling Natuur systematisch een negatief advies gaf over beheersovereenkomsten tussen de VLM en de landbouwers. Via een officiële nota heb ik toen opgeroepen om deze adviezen opnieuw in overweging te nemen.

Een weigering kan terecht zijn, maar als ongeveer 65 percent van de aanvragen wordt afgewezen, zijn we verkeerd bezig. Dan moeten we dit instrument ook niet promoten bij de landbouwers, want dan verliezen we elke geloofwaardigheid. Slechts in uitzonderlijke gevallen, waar er sprake is van aankoopplannen op korte termijn, kan worden besloten dat het geen zin heeft om een dergelijke overeenkomst af te sluiten. Beheersovereenkomsten worden voor vijf jaar afgesloten, en kunnen dus ook passen in een aankoopstrategie : het is mogelijk zo de periode voor de aankoop te overbruggen. In mijn beleidsnota wordt duidelijk gekozen voor de verwevenheid tussen landbouw en natuur. Voor mij blijven beheersovereenkomsten een belangrijk beleidsinstrument : we zullen dan ook trachten ze verder uit te bouwen.

Het is uiteraard de bedoeling dat de beide administratieve diensten goed met elkaar samenwerken. Vorige week vond er overleg plaats tussen de beide diensten. Er werd afgesproken dat men tot een

Dua

meer geobjectiveerd afwegingskader en eenduidige grondslagen en maatstaven voor het beslissen over de beheersovereenkomsten, moet komen. Dit wordt momenteel uitgewerkt. Juridische, fysische, biologische en landschappelijke criteria, en afwegingen tussen de diverse instrumenten zullen daarbij aan bod komen. Die criteria kunnen bij de opmaak van de natuurrichtplannen ook dienen als aanzet in de beheersvisies die we willen ontwikkelen.

Mijnheer Coens, het ging dus over een tijdelijk probleem, maar ik denk dat dit is rechtgezet, zoals u hebt kunnen lezen in Boer en Tuinder.

De heer Joachim Coens : Ik had mijn informatie uit Het Volk.

Minister Vera Dua : Ik lees alleen Boer en Tuinder. *(Gelach)*

De heer Joachim Coens : Ik ben blij dat de minister haar vertrouwen in de beheersovereenkomsten bevestigt. Ik ben het daar volledig mee eens.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het urgentieprogramma ozon

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw en tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over het urgentieprogramma ozon.

Minister Dua zal antwoorden in naam van de beide ministers.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, tijdens de vorige zittingsperiode heeft de commissie voor Leefmilieu na de nodige gesprekken met deskundigen

unaniem een voorstel van resolutie over de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer goedgekeurd. Dit voorstel werd ook in de plenaire vergadering unaniem goedgekeurd.

In die resolutie is er sprake van preventieve maatregelen op korte termijn, waarmee bedoeld wordt : maatregelen die gelden gedurende de zomermaanden. Het gaat dan bijvoorbeeld over verkeersbeperkende maatregelen, snelheidsbeperkingen, tariefverminderingen voor de Lijn, en over de bescherming van werknemers die zware fysieke arbeid moeten verrichten op ozonrijke dagen.

Daarnaast wordt vooral ook aangedrongen op de snelle uitvoering van de in MINA 2 opgenomen maatregelen om de uitstoot van de voorloperstoffen van ozon te beperken. Er zijn reductieprogramma's nodig om de uitstoot van vluchtige organische stoffen, solventen in huishoudens, in de industrie en aan tankstations terug te dringen. Daarnaast moet de uitstoot van stikstofdioxide en vluchtige organische stoffen door het wegverkeer drastisch worden gereduceerd. Dit kan maar als er ook effectief minder auto- en vrachtwagenverkeer komt.

Op federaal niveau is er een ontwerp van actieplan tegen verzuring en zomersmog – dus ozon – klaar. De milieubeweging en de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling hebben echter forse kritiek op dit plan omdat de doelstellingen op lange termijn die in het plan geformuleerd worden, ontoereikend zijn. Dit is impliciet ook een kritiek op de Vlaamse overheid, die deze doelstellingen mee vastlegde.

Ik heb er vroeger reeds op gewezen dat de federale en de Vlaamse regering in internationale onderhandelingen tot nu toe beneden de emissieplafonds bleven die voor ons land werden berekend in het kader van de Europese ontwerprichtlijn inzake nationale emissieplafonds. Men houdt het op beperkte engagementen aangegaan in het kader van het UN-ECE-protocol van Göteborg. Dit is voor de milieubeweging totaal onvoldoende.

Bovendien is het beleid inzake verzuring en ozon niet afgestemd op het beleid inzake de bestrijding van broeikasgassen. Zo gaat men voor de bepaling van de plafonds voor de uitstoot van verzurende stoffen en ozonvoorloperstoffen uit van een jaarlijkse stijging van het Belgische elektriciteitsverbruik met 2 tot 4 percent, terwijl men weet dat men in het kader van Kyoto net een vermindering moet nastreven van de CO₂-uitstoot.

Malcorps

Het huidige ontwerp van Europese ozonrichtlijn is momenteel in volle bespreking. Het stelt als norm dat men in 2010 nog maximum 60 dagen de ozon-8-urennorm van 120 microgram per kubieke meter mag overschrijden. Deze norm is nodig om in geheel Europa gevaarlijke ozonpieken op termijn te vermijden. Als België en Vlaanderen aan deze norm willen voldoen, zal een aanzienlijke verscherping van de huidige doelstellingen in het federaal plan nodig zijn.

Intussen groeit er een internationale consensus dat acties op langere termijn om de achtergrondwaarden aan ozon terug te dringen, gecombineerd moeten worden met acties op korte termijn om de gezondheidseffecten van hoge ozonpieken tijdens de zomer tegen te gaan. Vooral kinderen, ouderen en mensen met astma lopen risico's. In 1994 werd in ons land door het IHE een oversterfte vastgesteld van 1.226 mensen, mee te wijten aan hoge ozonpieken tijdens de hete zomer van toen. Ook de volgende jaren werd de band gelegd tussen oversterfte en zomersmog. In Duitsland berekende het Umwelt- und Prognose-Institut op basis van een computermodel het aantal doden door ozon tussen 1990 en 1995 in de Bondsrepubliek. Het zou gaan om maar liefst 23.500 doden door zomersmog.

In het ontwerp van nieuwe Europese ozonrichtlijn wordt in artikel 7 in de mogelijkheid van actieplannen op kortere termijn voorzien. In een aantal Europese landen zijn maatregelen op korte termijn genomen om de risico's van ozonpieken voor de gezondheid te beperken en onder meer het recht van kinderen te vrijwaren om onbezorgd op straat te spelen, ook als de zon fel schijnt.

In Frankrijk kunnen de bevoegde lokale overheden rijverboden instellen, alternerend voor even of oneven nummerplaten. Dit gebeurde bijvoorbeeld reeds in Parijs. Enkel emissiearme voertuigen, met een 'groene pil' of 'pastille verte', mogen steeds rijden. In Frankrijk is er wel kritiek op dat systeem. De huidige Franse milieuminister Voynet werkt trouwens aan een nieuw systeem. Ik beweer dus niet dat dit zonder problemen verloopt, maar men levert in ieder geval inspanningen.

In eigen land stelden twee CVP-kamerleden, de heren Brouns en Ansoms, reeds in de vorige legislatuur voor om emissiearme zones in steden in te voeren waar bij ozonpieken enkel emissiearme voertuigen worden toegelaten. Op deze wijze zijn verkeer- en dus emissiebeperkende maatregelen op

korte termijn misschien wel in de praktijk toepasbaar.

In Duitsland waren in de vroegere zomersmogwet verkeersbeperkende maatregelen opgenomen met snelheidsbeperkingen voor auto's met katalysator en zelfs rijverboden voor auto's zonder katalysator, als op verschillende meetstations de grenswaarde van 240 microgram per kubieke meter overschreden werd. Het milieuministerie en milieuminister Trittin verdedigen een hernieuwing en zelfs een verscherping van deze wet. Daarover woedt op dit ogenblik wel een hevige politieke discussie binnen de Duitse regering. Andere maatregelen die overwogen worden, zijn ozontickets voor het openbaar vervoer en een gebruiksverbod voor machines aangedreven door benzine, zoals grasmaaiers of motorzagen op ozonrijke dagen, of een verbod op de toepassing van VOS-houdende stoffen zoals solventen in delen van de industrie, enzovoort.

Men acht dit soort van preventieve maatregelen ook op korte termijn wel degelijk nodig naast een verscherping van de doelstellingen op lange termijn, wat uiteraard ten gronde het belangrijkste is. Ondanks de vermindering van de voorloperstoffen die ozon vormen met gemiddeld 30 percent – dus voor zowel stikstofoxiden als solventen – is er de laatste tien jaar bijvoorbeeld in Duitsland of Zwitserland geen noemenswaardige vermindering van de ozonachtergrondwaarden ingetreden.

Ik heb hier ook de cijfers voor België bij me. Men heeft het aantal gezondheidseffectdagen gemeten. Ook daar zien we sinds 1990 een stijgende lijn. In 1999 zitten we op het hoogste niveau sinds 1990. Er zijn niet minder dan 57 gezondheidseffectdagen. Ook bij ons is er voorlopig dus geen positieve evolutie merkbaar.

Ook het aantal gevaarlijke ozonpieken zelf blijft oplopen. Het zou interessant zijn om deze evolutie ook op Vlaams of Belgisch niveau na te gaan. Hoe dan ook ziet het er naar uit dat het langer dan verwacht zal duren vooraleer de langetermijnmaatregelen een heilzaam effect hebben op milieu en gezondheid. Intussen zijn er noodmaatregelen nodig om ozonpieken in de mate van het mogelijke te voorkomen, ook al geven alle experts toe dat het effect van dergelijke noodmaatregelen op korte termijn altijd vrij beperkt zal zijn.

Mevrouw de minister, kunt u mij antwoorden op de volgende vragen? Hoe ver staat het met de uittekening van een nieuw Vlaams ozonactieplan of de actualisering van het bestaande ozonactieplan van 1997 en de realisatie van de doelstellingen die

Malcorps

werden voorgesteld in de resolutie van 1997 die unaniem werd goedgekeurd in het Vlaams Parlement ? Hoeveel middelen worden voorgesteld voor het voeren van een Vlaamse ozoncampagne ? Welke initiatieven worden concreet genomen om de mensen voor te lichten ? Via welke kanalen gebeurt dit ? Bent u het eens met de Federale Raad dat er zo snel mogelijk een nationaal plan tegen de luchtvervuiling moet komen, dus met een coördinatie van initiatieven van de gewesten en van de federale diensten ?

Zult u, zoals gevraagd door de milieubeweging, initiatieven nemen om de langetermijndoelstellingen inzake emissieplafonds voor vervuilende stoffen in de lucht aan te scherpen ? Worden de doelstellingen inzake de bestrijding van verzuring en ozon afgestemd op de doelstellingen inzake uitstoot van CO₂, dus onze Kyoto-engagementen ?

Wordt er in overleg met de federale overheid gewerkt aan een ozonstrategie waarbij ook preventieve maatregelen op middellange termijn – bijvoorbeeld gedurende de zomermaanden – of op korte termijn – anticiperend op verwachte ozonpieken – worden voorgesteld ? Ik denk bijvoorbeeld aan nieuwe maatregelen om het gebruik van het openbaar vervoer in de zomer aan te moedigen met ozontickets, maatregelen om de snelheid van het verkeer te verminderen of verkeersbepalende maatregelen op het moment dat er door de hoge graad van luchtvervuiling gezondheidsrisico's ontstaan voor kwetsbare groepen in de bevolking. Heeft de minister terzake overleg gevoerd met andere bevoegde ministers op federaal niveau of binnen de Vlaamse regering, en wat was daarvan het resultaat ?

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Ik wil me aansluiten bij de vragen van de heer Malcorps. Hij heeft verwezen naar het ozonactieplan van 1997, dat inderdaad unaniem door het parlement werd gevraagd. In dezelfde periode werd ook unaniem een resolutie goedgekeurd betreffende energie en zuivere lucht. Mevrouw de minister, ook wij vinden dat er specifieke maatregelen genomen moeten worden ten opzichte van het wegverkeer. Er zijn echter ook maatregelen nodig ten opzichte van het energieverbruik in de woningsector. Ik denk bijvoorbeeld aan de K-waarde. We moeten misschien ook de normering van glas herbekijken. Er is de mogelijkheid tot gecombineerde omschakelingsprocessen naar andere brandstoffen. Er is de promotie van

voertuigen die gebruik maken van alternatieve energiebronnen. Hoe kunnen elektrische en hybride motorvoertuigen meer kansen krijgen ? Hoe zit het met het fiscaal beleid terzake ? Hoe zit het met industriële programma's naar onderzoek en ontwikkeling ? Ook voor al die zaken moet er een concreet actieplan komen. Hoe ver staat het met de uittekening daarvan ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : De ozonproblematiek behoort uiteraard niet enkel tot mijn bevoegdheid. Als we echt naar fundamentele maatregelen willen gaan, zal het federale niveau inderdaad ook een zeer belangrijke taak moeten vervullen. Ook binnen de Vlaamse regering zijn er verschillende ministers die met deze problematiek te maken hebben. Zeker minister Stevaert, die verantwoordelijk is voor energie en mobiliteit, zal daarin een zeer belangrijke rol spelen. Uw vraag om uitleg was trouwens ook tot hem gericht. Wat ik nu zal antwoorden in verband met energie en mobiliteit, komt uit teksten die ik van zijn kabinet heb gekregen. Ik heb dat dus mee opgenomen in mijn antwoord.

U weet dat in het verleden de grote lijnen van het Vlaams ozonbeleid werden uitgetekend in het kader van het Vlaams milieubeleidsplan 1997-2001. Verder is er een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van ozon in de troposfeer. Ik wil tijdens deze zittingsperiode de nadruk leggen op de implementatie en bijsturing van eerder genomen beslissingen.

Het ozonbeleid moet echter ook ambitieuzer worden. Hiervoor werden werkzaamheden gestart op twee niveaus. Dat gebeurt in het kader van het Strategisch Project Lucht, een project voortvloeiend uit mijn beleidsnota Leefmilieu, en in het kader van de voorbereidingen voor het volgende milieubeleidsplan. Dat milieubeleidsplan zal, in tegenstelling met het vorige, niet enkel de additionele aspecten van het milieubeleid maar ook het gehele milieubeleid omvatten. Dat zal ons helpen om alle sectoren in kaart te brengen die bij de ozonproblematiek zijn betrokken, en om geïntegreerde maatregelen te nemen.

De uitwerking van een ambitieus ozonbeleid zal gebeuren op basis van de evaluatie van het huidige beleid. Daarbij zal rekening worden gehouden met de internationale ontwikkelingen, en zal men zoeken naar een breed maatschappelijk draagvlak voor het beleid. Aangezien verschillende bestuursniveaus en sectoren betrokken zijn bij de ozonproblematiek, dringt een gecoördineerde aanpak zich

Dua

op. U vraagt zich af welke rol de federale overheid zal spelen. Ik laat voorlopig in het midden of de opmaak van een federaal plan tegen luchtverontreiniging hiervoor de meest aangewezen weg is.

Momenteel werken de federale overheid en de drie gewesten intensief samen om de bevolking tijdens de zomer van 2000 goed te informeren. Dit krijgt vorm in een gemeenschappelijke ozonfolder en -brochure. De kosten voor deze brochure worden door de federale diensten van Leefmilieu betaald. Ik krijg de kans om daarin mijn beleid te verwoorden. In de brochure wordt het probleem toegelicht, en wordt aangegeven welke acties in de toekomst zullen worden ondernomen.

Zoals elk jaar wordt de bevolking ook geïnformeerd over de ozonconcentraties door Ircel. De metingen van de vervuiling van de omgevingslucht door ozon gebeurt op drie niveaus. Er is informatie die het hele jaar door wordt verstrekt. Er is de extra informatie die tijdens de zomer – van 1 april tot 30 september – ter beschikking wordt gesteld. En er is de supplementaire informatie en communicatie tijdens episodes van verhoogde luchtverontreiniging door ozon. Deze informatie kan men opvragen op de Ircel-website.

Uw tweede vraag peilt naar de initiatieven om de langetermijndoelstellingen te realiseren. Ik ben ervan overtuigd dat Vlaanderen al het mogelijke moet doen en de nodige stappen moet zetten om zoveel als mogelijk de grensoverschrijdende luchtverontreiniging te bestrijden. Met de ondertekening van het Protocol van Göteborg is reeds een eerste belangrijke stap gezet. Ik heb dat dossier in augustus 1999 behandeld. Ik was zelf niet zo gelukkig met de emissieplafonds die daarin werden voorgesteld. In de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement wordt verder onderhandeld over een nieuwe richtlijn over nationale emissiemaxima. Daarin worden voor België strengere emissieplafonds voorgesteld. Volgens mijn administratie zijn de voorstellen van de Europese Commissie zeer verregaand. Verder heeft ook België zelf de vaste wil om de normen te verstrengen. Zelf ben ik in elk geval een grote voorstander van een herziening van de nationale emissieplafonds in 2004.

Op basis van betere gegevens en scenario's die zijn aangepast aan de Vlaamse situatie, moeten de emissieplafonds nog verder worden verstrengd. Ik wik mijn woorden. Veel aspecten zijn bevoegdheden van de gewesten. Dit wordt een taak voor ver-

schillende instanties, en niet van Vlaanderen alleen. Ook het Waals Gewest moet stappen vooruit zetten. Die discussie verloopt moeilijk. U weet dat naar aanleiding van de onderhandelingen over het protocol van Göteborg het Waals Gewest moeilijk deed. We zullen er alles aan doen om de Europese eis in te willigen en de emissienormen te verstrengen. Parallel moeten we voortdurend met het Waals Gewest onderhandelen.

U stelde een vraag waarop minister Stevaert moet antwoorden. Ik lees u zijn antwoord voor. 'Er kan nog geen rekening worden gehouden met scenario's voor een lager energieverbruik, want deze zijn noch op Vlaams, noch op Europees niveau beschikbaar. De beleidsdiscussie moet daarover nog worden gevoerd. In de loop van dit jaar zullen wij onder meer beschikken over een nieuw plan ter bestrijding van de klimaatveranderingen. Dat plan zal informatie bevatten over de vooruitzichten inzake energieverbruik en CO₂-uitstoot, alsook over de beleidsplannen en -maatregelen die zullen worden goedgekeurd om te voldoen aan de in Kyoto aangegane verbintenissen.

In 1998 is het elektriciteitsverbruik met 3,2 percent gestegen. Voor de periode 1994-1998 bedroeg de jaarlijkse groei van de vraag naar elektriciteit gemiddeld 3,2 percent. Het is natuurlijk zo dat een lager energieverbruik en bijgevolg een lagere CO₂-emissie ook zal leiden tot SO₂- en NO_x-reducties. Daarom dat dergelijke lage-energiescenario's in het licht van de herziening van de emissieplafonds zeker moeten worden onderzocht.' Minister Stevaert werkt dus aan deze zaak.

Samen met de federale overheid werken we aan de redactie van de ozonbrochure en aan de communicatie daarover. Voor de ozonproblematiek relevante studies worden door de federale en de gewestelijke administraties opgevolgd. Enkele voorbeelden van dergelijke studies die momenteel in uitvoering zijn : de federale studie ter voorbereiding van het productbeleid rond VOS-houdende producten, de onderbouwende studie voor het emissiereductiebeleid rond huishoudelijke verwarmingsinstallaties, de studie 'Maatregelen in de transportsector voor de vermindering van CO₂ en troposferisch ozon' en de studie 'Evaluatie aanvullende maatregelen milieuvriendelijke voertuigen en brandstoffen'.

U wilt natuurlijk vooral weten wat ik zelf zal ondernemen. In wetenschappelijke middens woedt een grote discussie over de vraag of men iets op korte termijn kan ondernemen. In een studie van de VITO van 1998 staat met grote nadruk dat zomerozon slechts kan worden bestreden met behulp

Dua

van structurele en langdurige maatregelen, op grote ruimtelijke schaal doorgevoerd. Crisismaatregelen zouden op korte termijn de ozonconcentratie nog doen toenemen, want stikstofoxyde breekt de ozon af. Ik neem geen stelling in over dit debat onder wetenschappers. Er moeten alleszins structurele maatregelen met een impact op lange termijn worden genomen ; daarnaast zijn er maatregelen met gevolgen op korte termijn voor de luchtkwaliteit en de volksgezondheid nodig.

Minister Stevaert heeft een zeer concrete maatregel uitgewerkt : de uitrusting van 15 bussen van De Lijn met een CRT-roetfilter, gekoppeld aan een meetsysteem om de werkelijke emissiereducties te kennen. Het CRT-systeem kan een emissiereductie realiseren van CO, van vluchtige organische stoffen – of VOS – en van roetdeeltjes met ongeveer 90 percent, en van NOx met ongeveer 10 percent. Dit is een goed experiment om te starten. Daarna kan het op grotere schaal worden toegepast. We zullen ook starten met een strategische milieueffectenrapportering over het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar de gezondheidsrisico's.

Wat mijn bevoegdheden betreft, zijn er op korte termijn twee concrete maatregelen. We zullen de Vlarem-reglementering aanpassen, zodat aan benzinestations de verplichting wordt opgelegd om benzinedampen die bij het tanken vrijkomen, te recupereren voor hergebruik. Tanken is een belangrijke bron van uitstoot van vluchtige organische stoffen. Deze maatregel kan een effect hebben op korte en op lange termijn. Daarnaast worden strengere emissiegrenswaarden voor stikstofoxide en zwaveloxide opgelegd aan de petroleumraffinaderijen. We staan daar zeer ver in, zodat dit moet worden gewijzigd. De uitstoot zal daardoor in belangrijke mate verminderen.

In andere sectoren wordt in detail bekeken hoe de nu wettelijk toegelaten emissies sterk kunnen worden gereduceerd, zodat we naar een verbetering van de luchtkwaliteit kunnen evolueren. Als we de engagementen willen nakomen die we hebben aangegaan in Göteborg en in Europa, dan zullen we inderdaad moeten streven naar strengere normen voor bepaalde industriële sectoren. Zo niet halen we het nooit.

Het protocol van Sofia is nog niet ondertekend. Vorige week werd het in de regering besproken en goedgekeurd. We staan achter in de ratificering van zulke akkoorden, maar het is toch goed dat het als-

nog gebeurt. Intussen stellen we ingevolge Göteborg en de onderhandelingen met Europa, striktere emissiegrenswaarden voorop. Vooral die laatste zullen in de praktijk van belang zijn.

Op mijn vraag heeft de Vlaamse regering in de begroting voor 2000 voorzien in een krediet van 110 miljoen frank voor de implementatie van het urgentieprogramma ozon. We beschikken daarmee over bijkomende middelen en we kunnen bijkomende mensen aanwerven om al die actiepunten, die tot nog toe dode letter bleven, effectief uit te voeren. Zo zullen we concreet voorstellen kunnen doen, vooral aan de industriële groepen.

Mobiliteit is niet alleen de bevoegdheid van minister Stevaert. Mevrouw Durant zal er een nog crucialere rol in spelen. Het samenspel tussen de gewesten en de federale overheid zal van enorm groot belang zijn. Er worden inzake mobiliteit voorlopig geen kortetermijnmaatregelen overwogen, behalve dan het experiment met de vijftien bussen van De Lijn. De nadruk ligt vooral op langetermijnacties, waarvan op dit ogenblik de mogelijkheden worden verkend in het Mobiliteitsplan Vlaanderen, dat in voorbereiding is.

In dat plan wordt expliciet aandacht besteed aan de gezondheidsbedreigende effecten van verkeer en mogelijke maatregelen op dat vlak. Daarbij wordt veel verwacht van de internationale aanpak, waarbij steeds strengere normen voor voertuigemissies worden opgelegd. Er wordt verwacht dat die normen binnen tien jaar zullen leiden tot een reductie met 70 tot 90 percent van de emissies te wijten aan het wegverkeer.

Het is niet evident om op korte termijn maatregelen te nemen ten aanzien van het transport. We moeten dat eerlijk toegeven, gezien de beperkte bevoegdheden en de mogelijke effecten ervan. Kortetermijnmaatregelen zoals verkeersrestricties en verkeersbeheersing hebben ongetwijfeld een positief effect op de verbetering van de lokale luchtkwaliteit inzake NOx, CO en benzeen. Met betrekking tot de ozonproblematiek echter hebben urgentie-ingrepen in het autoverkeer in eerste instantie een omgekeerd effect. NO-emissies breken immers ozon af. Bovendien behoort de controle op de naleving van zo een maatregel tot snelheidsreductie of verkeersbeperking niet tot de Vlaamse bevoegdheden. We moeten daarvoor dus in overleg treden met het federale niveau.

Ook andere maatregelen zoals de invoering van een ozonticket blijken na evaluatie geen echt effect te hebben op het voorkomen van ozonconcentra-

Dua

ties. Een evaluatie uit het verleden leert dat ozontickets enkel aanleiding geven tot vermindering van de inkomsten van de betrokken maatschappijen, zonder dat het resulteert in meer reizigers.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik ben blij dat we nu hogere ambities koesteren ten aanzien van onze internationale verplichtingen op lange termijn. Ik volg de minister in haar redenering dat dat het belangrijkste is. We zullen pas de pieken kunnen voorkomen als we op lange termijn inspanningen doen. Het is inderdaad het belangrijkste dat de reductieprogramma's uit het MINA-2-plan strenger worden, en beter worden ondersteund en uitgevoerd.

Op middellange termijn moeten we een overleg organiseren tussen de milieuministers en verkeersministers van de federale en gewestelijke overheden. Eigenlijk was er al een consensus gegroeid, ook in dit parlement, dat een aantal dingen mogelijk moeten zijn. Het is in elk geval evident dat verkeersbeperkende maatregelen zoals minder snel rijden, effect hebben op de luchtkwaliteit. Voor een aantal vervuilende stoffen is het effect zeker. Voor ozon is het minder zeker, omdat het om een tweedegraadsvervuiling gaat, maar hoe dan ook is er een effect.

We moeten ook de evoluties op internationaal vlak volgen. Er is uitvoerig onderzoek gedaan naar de invloed van kortetermijnmaatregelen op de vervuiling. Bijvoorbeeld in Duitsland heeft men berekend wat het effect is van een vermindering van het verkeer op de ozonpieken. Men heeft gedurende vijf tot zes jaar de vervuiling tijdens de week en tijdens het weekend gemeten. Daaruit bleek inderdaad dat er een piek is op de eerste dag dat er minder verkeer is, dus op zaterdag na een hele week verkeer. Op zondag stabiliseert het zich, en op maandag is er altijd de laagste ozonconcentratie. Het onderzoek werd uitgevoerd met computersimulaties.

Er bleek dus inderdaad in eerste instantie een negatief effect te zijn, maar in tweede instantie een

positief effect en een verlaging van de gezondheidsrisico's. Ook daar moeten we rekening mee houden. Het betekent weliswaar dat het niet te veel op en af mag gaan, maar ook dat kortetermijnmaatregelen wel degelijk een effect hebben. Het is uiteraard niet evident ; dat blijkt ook uit discussies in Frankrijk, Duitsland en Zwitserland. Aangezien echter de langetermijnmaatregelen pas over tien tot vijftien jaar reële effecten zullen hebben op de gezondheid, en op het voorkomen van hoge gevaarlijke ozonpieken, zullen we ook moeten voorzien in maatregelen voor de korte termijn. We zullen die discussie ook in Vlaanderen en in België moeten voeren. Dezelfde vragen zullen gesteld worden op federaal niveau aan mevrouw Durant en mevrouw Aelvoet.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : We zullen met alle middelen proberen om de emissieplafonds te verlagen, zodat we op lange termijn een garantie krijgen op een verbetering van de luchtkwaliteit. Het heeft echter geen enkele zin om lagere plafonds te bepalen, als we niet de garantie hebben dat de sectoren, waarop die plafonds betrekking hebben, daadwerkelijk in staat zijn om die verminderingen te realiseren. Daarom moeten we altijd in overleg met die sectoren streven naar wat nodig is, rekening houdend met de economische kant van de zaak, maar ook met het milieu en de effecten op de gezondheid.

U zult wel begrijpen dat dit een zeer moeilijke evenwichtsoefening is. Als we ons internationaal engageren om bepaalde grenswaarden te halen, dan moeten we ook min of meer de garantie hebben dat we, mits streng optreden en strenge maatregelen, een kans maken om die grenswaarden inderdaad te bereiken. Anders heeft het geen zin. Het gaat dus wel eens trager dan we allemaal zouden willen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.24 uur.*
